

Gyulai SZC
Szigeti Endre Technikum és Szakképző Iskola



1942



1994

SZAKMAI PROGRAM



2026/2027-es tanév

Hatályos: 2026. szeptember 1-től

Szijjártóné Sándor Ágota

Igazgató

"Ha tisztelettel viseltetünk a múlt iránt, és
felelősséggel tekintünk a jövőre:
helyes irányba állítjuk életünket."

Ditrich Bonhoeffer

Az iskolaalapítók:



Tisztelgés Szigeti Endre sírjánál



Szigeti Endre (1927 – 1936) Szigeti István és K. Patay Margit egyetlen gyermeke volt, aki 9 éves korában elhunyt. Szülei az ő emlékének méltó megörökítésére még életükben átadtak a szeghalmi református egyháznak ajándékképpen 40 kat. hold földet, hogy annak segítségével az egyház a Péter András Gimnáziummal párhuzamosan Szeghalmon és a Sárrét javára mezőgazdasági középiskolát létesítsen és tartson fenn. Az ajándékozási szerződés függelékéként megszerkesztették Szigeti Istvánék az Alapítólevelet is. Ebben az alapítólevélben kikötötték, hogy a mezőgazdasági középiskola és ennek tangazdasága elhalt kisiuk, Szigeti Endre nevét viselje, s megígérték, hogy az alapítvány elfogadása, illetve az

iskola létesítése esetében összes meglévő és ezután megszerzendő vagyontuk ugyanerre a célra fogják adományozni.

Ez az alapítvány tette lehetővé, hogy 1942. szeptember 1-én megnyithassák a Szigeti Endre Mezőgazdasági Középiskola I. osztályát. Az iskolával, annak múltjával kapcsolatos anyag nagy részét a Mezőtúrra való átköltözéskor megsemmisítették. Néhány évkönyv, anyakönyv, újságcikk, és a visszaemlékezések maradtak fenn... és az iskola sorsába számos dolog közbeszólt: a világháború, a politika... De sok minden közbeszólt. A világháború, az akkori kormánypolitika.

Folytatni már nem lehetett a szakképzést, de más alapokra helyezni igen. A Péter András által alapított gimnázium teremtette meg a lehetőségét a későbbiek során a szakmai ismeretek tanításának, immár az ipari szférában.



„A hídon túl”



A békéscsabai szakképző kihelyezett tagozata a Vörösmarty utcában

Az igény azonban továbbra is jelentkezett a szakemberképzésre, s átadásra kerülhetett 1994ben az új iskola, mely a szakképzés szeghalmi bázisa lett. Az oktatáspolitikai változások azonban ismét összekapcsolták a két iskolaalapító szándékát, 1999-ben összevonásra került a Péter András Gimnázium és a Szigeti Endre Szakképző Iskola. A legújabb változások a szakképzés megfelelő irányítása érdekében ismét átrendezték az iskolaszervezetet a városban, és így iskolánk 2015. július 1-jétől a Gyulai Szakképzési Centrum részeként működik tovább, s ennek megfelelően fő profilja ismét a szakképzés, valamint az érettségire épülő szakmai képzés lett.

A rövid iskolatörténeti bevezető alapján is látható, hogy a Sárréten kialakuló szakképzés nem egyszerű utat járt be. A folyamatosan változó oktatásirányítás, a központi jogszabályi és szakmai elvárások, a helyi igények változásai nagymértékben befolyásolták a képzési szerkezetet, a képzések tartalmi vonatkozásait. A legutóbbi igen jelentős, a teljes szakképzést és intézményszerkezet változást a **120/2015. (V. 21.) Korm. rendelet (a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ fenntartásában működő egyes szakképzési feladatot ellátó köznevelési intézmények fenntartóváltásával összefüggő intézkedésekről)** hozta meg. Ennek következtében, az 1999 óta a gimnáziummal közösen működtetett szakképző intézmény egyes telephelyei a **Nemzetgazdasági Minisztérium** (2015) és **Innovációs és Technológiai Minisztérium** (2017) fenntartása alá kerültek, szervezetileg pedig a Gyulai Szakképzési Centrum működtetése alá.

Így iskolánk elnevezése 2015. július 1-től:

Gyulai Szakképzési Centrum Szigeti Endre Szakképző Iskolája.

2017. szeptember 1.-től:

Gyulai SZC Szigeti Endre Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája

2020.július 1.-től:

Gyulai SZC Szigeti Endre Technikum és Szakképző Iskola

Jelenleg működtetett tanműhelyeink:

Az iskola második emeletén divatszabó, informatika és az Ady Endre u. 6. sz. alatt
hegesztő, gépi és CNC forgácsoló, gépész technikus

AZ INTÉZMÉNY JOGI HELYZETE

Az intézmény fenntartója és működtetője: Gyulai Szakképzési Centrum

Az intézmény neve: Gyulai SZC Szigeti Endre Technikum és Szakképző Iskola

Alapító okirat száma: II/1883-1/2025/PKF

Az intézmény típusa: középiskola

Az intézmény szakágazati besorolása:

Képzési szerkezetünk:

- technikum 5 évfolyamos
- szakiskola 3 évfolyamos
- felnőttoktatás
- felnőttképzés

A képzéseink az alapító okiratban foglaltak szerint alakulnak.

Tartalomjegyzék

Tartalom

Tartalomjegyzék	3
I. Szakképző intézmény nevelési programja	7
I.1. Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	7
I.1.1. Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	7
I.1.2. Nevelő-oktató munka pedagógiai értékei	8
I.1.3. Nevelő-oktató munka pedagógiai céljai.....	10
I.1.4. Nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai.....	12
I.1.5. Nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei.....	14
I.1.6. Nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai.....	16
I.2. Személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	18
I.2.1. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink	18
I.2.2. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése	20
I.2.3. Kapcsolódás Európához, a nagyvilághoz	21
I.2.4. A tanulók állampolgári nevelése.....	22
I.2.5. A tanulók munkára nevelése.....	22
I.2.6. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.....	23
I.2.7. Otthoni munka, önálló ismeretszerzés	23
I.2.8. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	24
I.2.9. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	25
I.3. Az oktatók helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	28
I.3.1. Oktatók feladatai.....	28
I.3.2. Osztályfőnök feladatai	29
I.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	30
I.4.1. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók kezelése	30
I.4.2. Hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere	31
I.4.3. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység	32
I.4.4. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....	34
I.4.5. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	36
I.5. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje (DÖK).....	37
I.6. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató, a szakképző intézmény és	

partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartás formái	38
I.6.1. Az iskola kapcsolata a fenntartóval	38
I.6.2. Az oktatók és a szülők közötti együttműködés formái.....	39
I.6.3. Az iskolai és a kollégiumi oktatók együttműködése	39
I.6.4. A szülői munkaközösség legfontosabb feladata.....	40
I.6.5. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének az oktató és a szakképző intézmény partneri kapcsolattartásának formái	41
I.7. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	42
I.8. A felvétel és az átvétel helyi szabályai, ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményei.....	45
I.8.1. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	48
I.8.2. A felvételi eljárás különös szabályai.....	48
I.8.3. Átjárhatóság.....	49
I.8.4. Tanulók átvétele	49
I.8.5. Egészségügyi alkalmasság.....	49
I.8.6. Felvételi eljárás szabályai.....	49
I.8.9. Beiratkozás	51

II. A szakképző intézményünk közismereti oktatásra és ágazati alapoktatásra vonatkozó oktatási programja.....51

II. 1. Oktatási Program	51
II. 1.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei.....	52
II.1.2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai	52
II.1.2.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások tartalma	52
I.1.2.2. Órakeret táblázat	53
II.1.2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai	54
II.1.2.4. Választható foglalkozások	54
II.1.2.5. Könyvtárhasználat.....	55
II.1.2.6. Önköltséges szolgáltatások	55
II.1.2.7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei	55
II.1.2.8. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek.....	56
II.2.1. Az érettségi vizsgával összefüggésben az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit. Az emeltszintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez – a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján – az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat, és követelményeket. Továbbá annak meghatározását, hogy milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga. Ehhez kapcsolódóan pedig azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezését, amelyekből a közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítést a szakképző intézmény kötelezően vállalja, valamint azt, hogy ha a tanuló valamely tárgyból sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett, a szakképző intézmény magasabb	

évfolyamán vagy évfolyamismétlés esetén e tantárgy tanulásával kapcsolatban hogyan kell eljárjon.	58
II.2.2. Választható érettségi vizsgatárgyak	58
II.2.3. Középszintű érettségi vizsga témakörei	58
II.3. A tanuló, illetve a képzésben résztvevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja. Diagnosztikus, fejlesztő és szummatív formái.	59
II.3.2. Értékelés	59
II.3.3. Az ellenőrzés, értékelés formái	61
II.3.4. Az értékelés módjai	61
II.3.5. Érdemjeggyel történő értékelés	62
II.3.6. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelésének alapelvei.....	63
II. 4. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagok	64
II.5.1. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek. Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv.....	64
II.5.1.1. Egészségnevelési program	64
II.5.1.2. Egészségnevelési programhoz kapcsolódó hagyományaink.....	66
II.5.1.3. Egészségmegőrzés módszerei	66
II.5.2. Környezeti nevelés elvei	67
II.5.2.1. A környezeti nevelés	68
II.5.2.2. Az iskolán kívüli környezeti nevelés néhány javasolt helyszíne	69
II.5.3. Helyzetelemzés	71
II.5.4. Humán erőforrás	72
II.5.5. Baleset megelőzés, balesetellátás.....	73
II.5.6. Egészségnevelés.....	73
II.5.7. Feladatok, tevékenységek és a megvalósítás színterei.....	75
II.5.8. Segítő kapcsolatok.....	77
II.5.9. Az oktatók szerepe az egészségnevelésben	77
II.5.10. Hatékonyság és eredményességvizsgálat.....	78
II.5.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek	78
II.5.11.1. Diabétesszel élő tanulókkal kapcsolatos szabályok	80
II.5.12. Környezeti nevelési program	82
II.6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	84
II.6.1. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	84
II.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	86
II.6.3. A hatékony tanulás módszereinek megismertetése a diákokkal és a tanulási nehézségekkel küzdők felzárkóztatása	86
II.6.4. Tehetséggondozás	88
II.6.5. Képesség kibontakoztatását segítő pedagógiai tevékenység	88
II.6.6. Az iskola gyermekvédelmi tevékenységének célja	89

II.7. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályozások.....	90
II.7.1. Az iskolában adható elismerések, dicséretetek	90
II.8. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek	91
II.8.1. Érdemjegyek/osztályzatok	93
II.8.2. Hiányzások.....	93
II.9. A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	94
III. Képzési Program.....	95
III.1. A szakképzési rendszer felépítése	95
III.2. Ágazati és szakmai oktatás	98
III.3. Együttműködés elvei a duális képzőkkel.....	98
III.4. A helyi képzési program, tanterv.....	98
III.5. A szakmák összefüggései és a tantárgyak közötti kapcsolatok.....	99
III.6. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módját	99
III.7. A szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendjét	100
III.8. Az elérhető pályaorientációs szolgáltatások leírását	100
III.9. A megvalósuló együttműködési formákat Az iskolai projektoktatás	100
III.10. Projekt alapú oktatásszervezés	101

I. Szakképző intézmény nevelési programja

Hitvallásunk:

„Az iskola arra való, hogy az ember meg tanuljon tanulni; hogy felébredjen a tudásvágya; megismerje a jól végzett munka örömét; megízlelje az alkotás izgalmát; meg tanulja szeretni, amit csinál; és megtalálja azt a munkát, amit szeretni fog.”

Szent-Györgyi Albert

Iskolánk munkáját a demokrácia értékei iránti elkötelezettség, a nemzeti értékeink megbecsülése, az európai humanista értékrend hagyományainak megőrzése jellemzi. Célunk az esélyegyenlőség biztosítása, a régió lemaradásának megszüntetése, értékeinek széles körű bemutatása. Kiemelt figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös problémákra és a különböző kultúrák iránti nyitottságra. Oktató-nevelő munkánkat a tervszerűség, a komplexitásra való törekvés, a tanulói aktivitásra építés, valamint a tanulóink számára biztosított esélyegyenlőség jellemzi.

A demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei alapján szerveződnek a tanítási-tanulási folyamatok. A minőségi munkavégzéshez és a gazdaság világában való eredményes szerepvállaláshoz kapcsolódó értékek: magas szintű szaktudás, a javakkal való okos gazdálkodás, a munkában való megbízhatóság, munka útján történő értékteremtés.

I.1. Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

I.1.1. Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

- A nevelő-oktató munka alapját képező jó iskolai légkör megteremtése, melyben tanuló és felnőtt jól érzi magát és tiszteleten alapul.
- Az iskolai élet alapját képező szabályok demokratizmuson, autonómián alapuló megteremtése, a felelősség vállalás biztosítása a személyiségfejlesztésen keresztül.
- Az általános emberi értékek normák tiszteletben tartására nevelés.
- A jogszabályokban, helyi tanterveinkben előírtak megjelenítése a tanulóknak

képesség fejlesztésében, tantárgyi tudásának növelésében.

- A tanulók sajátos nevelési igényének figyelembe vétele, az egyedi sajátosságokhoz igazodó differenciált tartalmak, módszerek, eszközök alkalmazásával.
- Az iskoláztatás teljes időszakában a kiegészítő pedagógiai szolgáltatások biztosítása: fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs és terápiás célú gyógypedagógiai ellátás.
- Tanulóközpontúság
- Partner központúság (szülők, társintézmények, szakmai és egyéb partnerek)
- Az esélyegyenlőség biztosítása
- Következetesség és követhetőség
- A kollégiumi nevelés folyamatában megjelenő alapelvek iskolai támogatása
- A NAT-ban meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

I.1.2. Nevelő-oktató munka pedagógiai értékei

Az iskolahasználók közösségére érvényes, átfogó értékrendszerünk súlypontjai:

- demokratizmus,
- humanizmus,
- az egyéniség tisztelete,
- az alapvető közösségek együttműködése,
- esélyegyenlőség,
- a szolidaritás és tolerancia,
- nemzeti értékek, hagyományok ismerete és tisztelete,
- különböző kultúrák iránti nyitottság.

Oktatóink napi munkája arra irányul, hogy sok egyéb, általános érték mellett tanítványainkat jellemezzék az alábbiak:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,

- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjéről illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását továbbfejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a természet, a környezet értékeit,
 - más népek értékeit, hagyományait,
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolat, gondozott.

I.1.3. Nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka **céljait** az általános emberi és nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Célunk, hogy gyermekeink életkorát, állapotát figyelembe véve juttassuk el őket képességeik maximumára, minél önállóbb életvitelre, eredményesebb szocializációra, társadalmi integrációra készítésük fel őket.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program, különböző fejezeteiben később, meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés. Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola oktatói által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Az iskola alapvető céljának tekinti a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztését, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést. Fejleszti a tanulók kritikus gondolkodását, a kreativitását, a kezdeményezőképességét, a problémamegoldó képességét, a kockázatértékelési képességét, a döntéshozó képességét, az érzelmek kezelését, amely területek minden kulcskompetencia fejlesztésében megjelennek. Az iskolai nevelés és oktatás járuljon hozzá Magyarország gazdasági fejlődéséhez. Segítse az etikus gazdasági és társadalmi viselkedésmódok megismerését a felelősségtudat, tudás kialakítását a hosszú távú környezeti és gazdasági fenntarthatóság érdekében, a magyar gazdaság pozíciójának erősítése, növekedése javára.

Az iskolai tanulásszervezés hatékonyságának egyik feltétele, a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válása.

Az iskola teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához. Ez olyan pedagógiai munkát feltételez, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, személyiségének a fejlesztése áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Az iskola az ismertátadás mellett az alábbi kulcskompetenciák fejlesztésére helyezi a hangsúlyt:

- Anyanyelvi kommunikáció.
- Idegen nyelvi kommunikáció.
- Matematikai kompetencia.
- Természettudományos kompetencia.
- Digitális kompetencia.
- Hatékony, önálló tanulás kompetencia.
- Szociális és állampolgári kompetencia.
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia.
- Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség.

A társadalmi befogadás erősítése, társadalmi értékrendek, képességek kialakítása, fejlesztése:

- Érték és normaközvetítés.
- Szociális készségek következetes fejlesztése, melyek segítik az együttes munkavégzés és az önálló életvezetés esélyeit.
- Tanítványainkat saját képességeikhez és adottságaikhoz igazodva a legteljesebb mértékben készítjük fel a társadalmi beilleszkedésre.
- Legyenek gyermekeink az adottságaikhoz képest testileg lelkileg kiegyensúlyozott fiatalok.

Készség és képességfejlesztés: a képességek differenciált, egyénre szabott fejlesztése, rehabilitációs, rehabilitációs feladatok széleskörű értelmezése, amely az egész intézmény működését áthatja.

- Minden gyermeknek a lehetőségeihez mért legteljesebb fejlődés biztosítása egyénekre szabott speciális képességfejlesztés (tanórai differenciálás, rehabilitáció, logopédia, terápiák stb.) tehetséggondozás (egyes területek esetén külsősegítséggel).
- A sérült képességek terápiás kompenzáló korrekciós nevelése, az épen maradt képességek maximálisfejlesztése.
- Magas szintű hozzáadott pedagógiai érték.

Széles körű szakmai és szakmaközi együttműködés kiépítése, nyitottság, önálló alkotó szellemi légkör, új tartalmak fejlesztésének képessége, innováció.

- Intézményünk működése stabil, biztonságos, felhasználóbarát szakmai segítséget tudjon nyújtani a hozzá forduló intézményeknek.
- Az integráltan oktatott sajátos nevelési igényű tanulók megsegítése.
- Esély teremtése a súlyosan és halmozottan sérült tanulók számára.

Az értelmi fogyatékosok súlyosságához igazodó részcélok:

	Részcélok
Tanulásban akadályozott tanulók	A tanulók számára elsajátítható műveltség tartalom a specialitásokból adódó készség szintű megalapozása. Az arra képes tanulók felkészítése a szintvizsgára, a szakmai vizsgára, érettségire, a továbbtanulásra. Olyan iskolai gyakorlat kialakítása, amely biztosítja a minél szélesebb körű tapasztalatszerzést, a napi tevékenység gyakorlását, az ismeretek alkalmazását. Igyekszünk olyan feltételeket biztosítani, amelyek lehetővé teszik a komplex személyiségfejlesztő munkát a munkavállalás, az önálló életvitel esélyének növelését.
Értelmileg akadályozott tanulók	A praktikus ismeretek közvetítése szolgálja a mindennapi életben való eligazodást. A kommunikációs képességek hangsúlyozott fejlesztése járuljon hozzá az iskola befejezése után adott életközegbe (ÉNO, szociális foglalkoztató, gondozóház, család) való helytálláshoz. Társadalmi integrálódásuk előkészítése, felkészítésük az elemi munkavégzésre. Olyan iskolai közeg kialakítása, melyben lehetővé válik a fogyatékos gyermek testi-lelki harmóniájának megteremtése, önállóságra törekvése.

I.1.4. Nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai

- a személyiség harmonikus fejlődésének biztosítása, gazdagítása, önfogadásra, mások elfogadására, toleráns magatartásra valónevelés
- az épen maradt, kevésbé sérült részképességek feltárása és fejlesztése

- megfelelő tanulásszervezési formák alkalmazása, a differenciálás, az egyéni fejlesztés érvényesítése
- sokoldalú, konkrét segítség nyújtása, alkalmas tanulási környezet megteremtése és tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása
- alkalmazható, praktikus ismeretek nyújtása
- a tanulói aktivitás serkentése, a folyamatos motiváció biztosítása
- a képességek korrekciója és fejlesztése egyéni és kiscsoportos formában
- a szükségleteknek megfelelő egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs ellátás megszervezése
- egyénre szabott terápiás eszközök, eljárások alkalmazása a hátrányok csökkentésére
- az eredményes nevelő-oktató munkához szükséges személyi, tárgyi feltételek biztosítása
- munkavégzés képességének fejlesztése
- a munkavállalói kompetenciák elsajátíttatása
- gyakorlatorientált képzés
- az életvezetési technikák elsajátíttatása, gyakorlása
- a környezethez való folyamatos reflektív alkalmazkodás, válaszok megfogalmazása a környezet kihívásaira
- a szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés erősítése.
- a pedagógiai tevékenység alapja a tanuló nevelő – szülő együttműködése
- a szülők tájékoztatása gyermekük fejlődéséről, elért eredményeiről
- az iskolai gyermekvédelmi tevékenység működtetése
- a hátrányos szociokulturális környezetből érkezett tanulók felzárkóztatása beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségeinek leküzdése
- autizmussal élő gyermekek esetében a sérülésből következő fejlődési hiányok, elmaradások kompenzálása (szakember rendelkezésre állása esetén)

Az iskola feladata, hogy tanulói a nevelési folyamatban megismerjék az országot és tágabb környezetét, a Kárpát-medencét, a hagyományokat, valamint járuljon hozzá a nemzeti identitás fejlesztéséhez, beleértve az ország nemzetiségeihez, kisebbségeihez tartozók azonosság tudatának ápolását, kibontakoztatását.

Az iskolának módot kell adnia arra, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek a hazánk

területén élő kisebbségek életéről, kultúrájáról, ugyanakkor összpontosítania kell az európai, humanista értékrendre és azokra a tartalmakra, amelyek Európához tartozásunkat erősítik. Az iskola segítse elő, hogy a tanulók megismerjék más népek történetét, hagyományait, kultúráját, szokásait, életmódját, a különböző kultúrák iránti nyitottságot, megértést. Fordítson figyelmet az emberiség előtt álló közös, globális problémákra. Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a tanuló nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

I.1.5. Nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei

Elveink:

- a módszereknek a nevelés céljainak és feladatainak megvalósítását kell szolgálnia;
- a módszer kiválasztásánál figyelembe kell venni a tanulók személyiségét, az egyéni és az életkori sajátosságokat, illetve a képességeiket;
- a módszereknek rugalmasoknak kell lenniük az adott szituációhoz és személyekhez;
- a módszerek mindig együttesen, rendszerként tudják kifejteni hatásukat.

Közvetlen módszerek

- A szokások kialakítását szolgáló módszerek (az egyes magatartás és tevékenység formák megerősítése):
- instruálás (követelés) (összhangban a tanuló képességeivel és lehetőségeivel)
- gyakoroltatás (az optimális tevékenység a kitűzött cél)
- segítségadás (a nehézségek elhárítására és a korrekcióra kell, irányuljon)
- ellenőrzés (kontrollként visszacsatolást biztosít)
- ösztönzés (elismerés, elmarasztalás, jutalmazás, büntetés)
- A magatartási-tevékenységi modellek közvetítésére alkalmas minták, példaképek, illetve eszményképek kialakítására irányuló módszerek (modell közvetítés)
- elbeszélés (élményszerű formában személyes élmények és tapasztalatok közvetítése)
- modell értékű személyek bemutatása (erkölcsi normák és elvek gyakorlati megvalósulása)

- műalkotások (irodalom, képzőművészet, zenemű, film)
- tankönyvek, tanulmányi segédletek, a térítésmentes igénybevétel biztosításával
- személyes példaadás
- a tekintély szubjektív feltételei (szakmai, pedagógiai, pszichológiai felkészültség, általános műveltség, erkölcsi tartás stb.)
- a tekintély objektív feltételei (a társadalmi ranglistán elfoglalt hely stb.).
- A meggyőződések formálásában szereplő eljárások, a tudatosítás módszere (normák közvetítése)
- előadás, magyarázat, beszélgetés rendszeres vagy alkalomhoz kötött tudatosítás
- a tanuló önálló elemző munkája (elemzések, összefüggések keresése).

Közvetett módszerek, eljárások

- Közvetett gyakorlás a fiatalok természetes, mindennapi tevékenységeit, együttműködését szervezzük úgy, hogy kereteket adjon a közösségfejlesztő és önfejlesztő tevékenységeknek; ebben kiemelt szerepe van a közös cél, közös feladat és közös norma alapú tevékenységnek)
- perspektívák (távlatok) megszervezésének módszerei (olyan magatartási szinteket vagy tevékenységbeli teljesítményeket határoz meg, amelynek teljesítése a közösség fejlődését segíti elő)
- A hagyományok kialakításának módszerei (a közösség összetartozását erősítő normák megszilárdítása és szokásszerűvé tétele)
- Közvetett instruálás, követelés (a nevelő által megfogalmazott követelményeket a közösség vagy annak egy része átveszi, alkalmazza a közösség keretein belül)
- Közvetett ellenőrzés (a rendszeres beszámoltatás eredményeképpen a közösség gyakorolja az ellenőrző funkciót)
- Közvetett ösztönzés (a csoportos elismerés, a jutalmazás és az elmarasztalás értékelési formáit a csoport vagy annak egy része átveszi és továbbviszi)
- A magatartási-tevékenységi modellek közvetítésének módszerei:
- A pedagógus személyes részvétele a közösségi tevékenységben (a pedagógus bekapcsolódása a közös munkába példaértékű és magával hozza az interakciók fejlődését)
- A pozitív egyéni és csoportos minták kiemelése a közösség életéből (tapasztalati mintát ad, normákat mutat be, illetve segít szelektálni a tevékenységek között)
- A meggyőződés formálása (tudatosítás) módszerei, melyek elsősorban az erkölcsi,

esztétikai, higiéniai normák közvetítéséhez járulnak hozzá

- A közvetett felvilágosítás (az oktató oldaláról kiinduló társadalmi és közösségi értékű téma)
- A vita módszere: (nem hivatalos és felülről jövő formában érvényesül, meggyőző ereje erőteljes).

I.1.6. Nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei (pl. meggyőzés, mintaadás, példakép, bírálat, beszélgetés).

- A tevékenység megszervezésének módszerei (motiváció, megbízás, ellenőrzés, értékelés, játékoság, gyakorlás)
 - A magatartásra ható módszerek:
 - ösztönző módszerek (ígéret, helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret, osztályozás, jutalmazás)
 - kényszerítő módszerek (felszólítás, követelés, büntetés)
 - gátlást kiváltó módszerek (felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, tilalom, elmarasztalás)
 - a módszert az adott helyzetnek, szituációnak megfelelően választjuk meg, rugalmas alkalmazkodás
 - közösségi jellegű
 - differenciáló (az átlagosító eltérő) didaktikai módszerek
 - cselekvés és tevékenység központúság
 - közvetlen tapasztalatszerzés
 - lépésről lépésre haladás elve
 - fokozatosság elve
 - folyamatos megerősítés
 - speciális eljárások: diagnosztikus mérések, terápiás módszerek egyéni és kiscsoportos
- Projektoktatás témahét keretein belül

Oktatóinkra jellemző:

A tanulók megismerésére törekszik. A tanulók egyéni fejlődésének figyelembe vételével alkalmazza a differenciált tanulásszervezési eljárásokat, tanulásszervezési módokat, formákat. Segítő, irányító, szervező, értékelő tevékenysége arra irányul, hogy a tanulók kompetenciái kialakuljanak, fejlődjenek. Tapasztalatszerzésre, tevékenységre számtalan teret biztosít a nevelési folyamatban. Jellemzője a szakmai megújulás készsége, a reflektivitás, az

adaptivitás, az együttműködő képesség, az empátia, tolerancia, a játékosság, gyakorlatiasság, tevékenység központúság.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontok emelhetők ki:

- Olyan szervezési megoldások előnyben részesítése, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás, különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportoktatásban, a tanulók páros, részben és teljesen egyéni, individualizált oktatásában) a tanulók tevékenységeinek, önállóságának, kezdeményezésének, problémamegoldásainak, alkotóképességének előtérbe állítása.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhoz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges oktatói segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A diákközpontú oktató fő jellemzője a diákközpontúság
- megteremti a fejlődés lehetőségeit
- jelenléte intenzív
- magatartása indirekt és szeretetteljes
- érzelmi beállítódása pozitív
- sok pozitív visszajelzéssel dolgozik
- követelményében mértéktartó
- megértő
- a diákok megbecsülése magas fokú
- partneri viszonyban dolgozik
- lemond az aktivitásról a diákok javára
- nem alakít, hanem alakulni enged

- folyamatosan tanulmányozza, figyeli a diákokat
- olyannak fogadja el a diákokat, amilyenek és ebből indul ki
- önmagát is eszközként kínálja a diák fejlődéséhez
- használja a diák hozott gondolatait és érdeklődését
- a hibázást is pedagógiai szempontból használja
- háttérből szervez
- párbeszédet folytat
- tekintélye belső értékeiből, erejéből fakad, nem támaszkodik, hivatkozik külső tényezőkre
- személyre szabott értékelést alkalmaz a diák egyéniségének figyelembe vételével
- stílusa helyzetfüggő.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjai:

- minden tantárgyból megfelelnek a Szakmai programban meghatározott feltételeknek
- rendelkeznek olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amely képessé teszik őket arra, hogy megfeleljenek a társadalmi elvárásoknak illetve a felsőfokú intézmények követelményeinek
- ismerik és alkalmazzák a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés és magatartásformákat.
- határozott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távolabbi jövőjükkel kapcsolatban
- képesek életük aktív irányítására
- az oktatási, nevelési feladatokat ellátó oktatási telephely mindegyike rendelkezik világos, komfortos tantermekkel, testnevelő és kondicionáló termekkel, mindehhez kapcsolódó kiszolgáló mellékhelyiségekkel. A könyvtár sajátos munkarend mellett működik. Audiovizuális eszközök, valamint a számítástechnikai berendezések tantermei minden épületegyüttesben korlátozott számban állnak rendelkezésre.

I.2. Személyiség- és közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

I.2.1. Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Kommunikációs kultúra

Célja: Alapvető célja az, hogy az anyanyelvi neveléshez kapcsolódva sajátosságai szerint

részt vegyen a diákok kommunikációs képzésében.

A kommunikációs célok megvalósításánál figyelembe kell venni:

- A kommunikációs kultúra részben a tudás alapja, részben a társadalmi érintkezésnek, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, elfogadásának tényezője.
- Mindezek elsősorban az anyanyelv minél teljesebb ismeretét feltételezik.

A kommunikációs nevelés feladatai:

A szép, kifejező beszéd kialakítása a legfőbb cél. Ennek érdekében:

- minden tantárgy esetében a szóbeliség fokozása a feladat,
- a megnyilatkozásra biztatás,
- a kiselőadások alkalmazása,
- a véleménynyilvánítás és az érvelés gyakoroltatása,
- a kommunikációs zavarok, gátlások feltárása, a hátrányos helyzet megszüntetése,
- fel kell készíteni a tanulókat a vizsga helyzetekre.

A rendszeres könyvtár használatával el kell érni, hogy a tanulók felismerjék a könyvtár szerepét az önálló tanulásban, az ismeretszerzésben.

Minden tanulónak lehetőséget kell biztosítani a számítógép, illetve az internet használatára.

A tanulás

Cél: Minden iskola egyik legfontosabb feladata, hogy a tanulókat megtanítsa tanulni.

Ehhez az adott életkornak megfelelő fejlettségű tanulási képességek szükségesek.

A tanulás során-az egyes tantárgyaknál-meg kell valósítani az ismeretszerzést, a jártasságok és készségek kialakítását, valamint a képességek fejlesztését.

A tanulás tanításánál figyelembe kell venni:

- A tanított tanulási szokások, valamint az órákon használt tanítási módszerek kölcsönhatását, ugyanis a tanítási órákon történő tanulás eredményessége főképpen a tanári módszereken múlik.
- A tanulás során a gyermek egész személyisége változik.
- A tanulásra való motiválás a pedagógus egyik legfontosabb feladata.

Feladatok:

- A tanuláshoz való viszonytanítása.

- A tanulóhoz szükséges alapképességek fejlesztése (koncentrációképesség, a beszédképesség, a kifejező hangos olvasás, a néma olvasás, az emlékezőképesség, a gondolkodási képesség, tájékozódási képesség).
- A helyes tanulási szokások kialakítása.

A tanulók erkölcsi nevelése

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók értelmi nevelése

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

I.2.2. A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók akaratni nevelése

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók nemzeti nevelése

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célja: A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. A megismerésen túlmenően gyakorolják azokat a tevékenységeket, amelyek a Magyar Köztársaság megbecsüléséhez és a vele való azonosuláshoz vezetnek. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről,

nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Feladatok:

A tanulók ismerjék meg:

- Lakóhelyük és Szeghalom illetve a kistérség, valamint Békés vármegye gazdasági tevékenységét meghatározó tényezőket,
- Környezetük és az ország gazdaságának főbb vonásait,
- A családi munkamegosztást, a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.
- A lakóhelyük és Szeghalom város helyi társadalmi szervezeteit.

Társadalmi környezetén túl a tanulók ismerjék:

- Lakóhelyük történetének, fejlődésének jelentősebb időszakait.
- Meg kell ismertetni velük Békés Vármegye, Szeghalom és a kistérséghez tartozó települések történetét. Ismerjék az iskolaalapító Szigeti házaspár életét, végrendeletét, adományozó levelét.
- Tudják az iskolatörténetét
- Ismerjék Békés Vármegye és Szeghalom nevezetes személyiségeit.
- A lakóhely természeti adottságait.
- A Sárrét növény- és állatvilágát.
- Védjék és becsüljék a természetet.

I.2.3. Kapcsolódás Európához, a nagyvilághoz

Célunk: Meg kell a tanulókkal ismertetni azt, hogy napjaink gazdasági, politikai, kulturális életét az integráció és a differenciálódás jellemzi. A XXI. században olyan problémákkal kerülünk szembe, amelyeknek megoldása nemzetközi összefogást kíván.

Ezek alapján tudni kell, hogy:

- Az oktatásban a globális és helyi ismeretanyag egyensúlyát biztosítani kell.
- Napjainkban jellemző az országok egymásra utaltsága.
- Különösen jelentős az európai identitásra nevelés.

- Európához és a világhoz való csatlakozásunk akkor lesz sikeres, ha nem feledkezünk meg saját értékeinkről, arról, hogy Magyarország milyen eredményekkel járult hozzá az európai fejlődéshez.
- Nyitottnak kell lenni más népek, kultúrák iránt, elvetve más népeket becsmérő magatartást.

Feladatok:

A tanulók ismerjék életkoruknak és képzési formáik követelményeinek megfelelően:

- A földrészek történelmét és földrajzát, különös tekintettel Európára.
- A napjainkban végbemenő gazdasági, politikai folyamatokat.
- A legfontosabb globális problémákat (gazdasági világválság, ökológiai válság, környezetszennyezés, helyi háborúk, terrorizmus, élelmezési problémák népességgrobbanás, energiaválság, járványok, betegségek, drog stb.) okait.
- Az európai országok összefogásának okait, előnyeit. A legfontosabb nemzetközi szervezetek (ENSZ, UNESCO, Európai Unió) létrejöttének történetét és szervezeti felépítését, hazánk részvételét e szervezetekben.

Különös tekintettel ismerjék azt, hogy:

- Mivel járult hozzá hazánk az európai, illetve a világkultúra gyarapításához.
- Azokat a magyar történelmi eseményeket, amelyek segítették Európa társadalmi fejlődését.
- Azokat a nagy történelmi személyiségeinket, akik az európai történelem élvonalába tartoztak.
- Világhírű tudósainkat, művészeinket.
- Békés Vármegye külföldi (Európa és más országok) kapcsolatait gazdasági, kulturális téren egyaránt.
- Tovább kell fejleszteni iskolánk nemzetközi kapcsolatait

I.2.4. A tanulók állampolgári nevelése

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

I.2.5. A tanulók munkára nevelése

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátásra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

I.2.6. A tanulók egészséges életmódra történő nevelése

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

I.2.7. Otthoni munka, önálló ismeretszerzés

A tanítási órán elhangzottak elmélyítését szolgálva intézményünkben írásbeli, szóbeli és online feladatok adhatók. Elvégzésének ellenőrzése, az ellenőrzés változatos módszereinek alkalmazása nélkülözhetetlen a tanulók aktivitásának, önálló munkájának fokozása érdekében.

Felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások

A tudásbeli különbségek csökkentése érdekében elsősorban magyar nyelvből, matematikából és idegen nyelvből biztosítunk, de igény szerint bármelyik tantárgyból szervezhető szakirányú fejlesztő felkészítés.

Konzultáció a tanulmányi problémákról

Bármikor, bármelyik tanuló kérheti az oktató, osztályfőnök segítségét tanulási nehézségeinek megoldására.

Felkészítés tanulmányi versenyekre, pályázatokra

Iskolai verseny bármely tantárgyból szervezhető. Célja, hogy minél több tanulót bevonjunk és sikerélményhez juttassunk. Az itt kiemelkedő eredményt elérő tanulók képviselik az iskolát a különböző versenyeken.

Iskolai pályázat: minden tantárgyból hirdethető, ahol a tanulók az általuk választott témát önállóan, kreatív módon dolgozzák ki.

A pályázaton belül:

- egy téma írásos feldolgozása
- technikai összeállítás, ötlet
- megfigyelések jegyzőkönyvi értékelése
- digitális pályázatok (pl. fotó).

A pályázatok értékelése után a legsikeresebb munkák készítői a jutalom mellett az iskola diáksága előtt is ismertethetik pályázatuk lényegét.

Külső pályázaton a vállalkozó, érdeklődő tanulók mindig részt vehetnek.

I.2.8. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az oktatók a szakképző intézményben végzett tevékenységet és a tanuló, kiskorú tanuló törvényes képviselője részvételét a szakképző intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanuló egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő. A szakképző intézmény mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a tanuló egészséghez, biztonsághoz való joga alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen:

- az egészséges táplálkozás,
- a testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás,
- a személyi higiéné területére terjednek ki.

A szakképző intézményben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a tanulók biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, beilleszthető a szakképző intézményben megvalósuló átfogó prevenciós programokba. A szakképző intézmény teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait koordinált, nyomon követhető és mérhető, értékelhető módon kell megtervezni a szakképző intézmény szakmai programjának részét képező egészségfejlesztési program keretében. Az egészségfejlesztési programot az oktatói testület az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével készíti el.

A szakképző intézmény az oktatón és az iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen kívül csak olyan szakembert vagy szervezet programját megvalósító személyt vonhat be kötelező foglalkozás, egyéb foglalkozás vagy egyéb egészségfejlesztési és prevenciós tevékenység megszervezésébe aki, vagy amely rendelkezik az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt intézmény szakmai ajánlásával. Az igazgató az egészségfejlesztési és prevenciós programok kiválasztásánál beszerzi:

- az iskolapszichológus,
- az iskola-egészségügyi szolgálat, továbbá

- ha működik, a helyi vagy megyei Kábítószerügyi Egyeztető Fórum véleményét.

A szakképző intézményben megvalósuló teljes körű egészségfejlesztés módszertani útmutatóját az egészségfejlesztésért felelős országos intézet dolgozza ki.

A szakképző intézményben folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen, és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra. A szakképző intézmény kiemelt figyelmet fordít a magatartási függőség és a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a szakképző intézményben megjelenő bántalmazás és agresszió megelőzésére, továbbá a gyógyult szenvedélybeteg és bántalmazott tanulók beilleszkedésének elősegítésére, ennek során indokolt esetben együttműködik az iskola-egészségügyi szolgálattal. Ha az oktató a tanuló bántalmazását vagy deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály vagy csoport oktatóinak bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd az oktatókkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek. A konfliktusban érintett tanulók az iskolapszichológus kiemelt segítségével részesülnek. Ha az érintett tanuló vagy a tanulók csoportja vonatkozásában a viselkedési problémák ismétlődő jellegűek, az igazgató értesíti az iskolapszichológust, és egyúttal meghatározza azt az időpontot, amikor a tanuló köteles a pszichológus tanácsadásán részt venni.

I.2.9. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttéléshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és állampolgári kompetencia tudatos, pedagógiailag tervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoz magában. A szociális kompetencia fejlesztésében kiemelt feladat a segítséssel, együttműködéssel, vezetéssel és versengéssel kapcsolatos magatartásmódok kialakítása. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, az öntudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek (pl. vállalkozó-, gazdálkodó- és munkaképesség).

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett

módon, a tanulói közösség ráhatásán keresztül érvényesül.

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Az iskola természetéből fakadóan természetes és mesterséges közösségeket teremt, megtanít bizonyos viselkedésmintákat, amelyek sehol máshol nem sajátíthatók el. A közösségi létforma megélése a tanuló szempontjából terápiás jellegű is lehet. A közösség megtartó erejű, a közösségben megélhető a valahova tartozás érzése, a megértés és az elfogadás. Megtanulható az alkalmazkodás, a segítőkészség. A oktató és minden oktató munkát segítő kolléga feladata a csoportos tevékenységek irányítása, baráti kapcsolatok kialakulásának segítése, csoportos játékok, közös tevékenységek, ünnepek, kirándulások szervezése. A jól szervezett osztályközösségek teremtik meg a jó iskolai közösség alapját.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos céljaink:

- az emberi társas kapcsolatok erősítése, új kapcsolatok kialakításának elősegítése
- a kortárs csoportok befolyásoló szerepének tisztázása, hangsúlyozása
- az emberek személyiségi jogainak tisztelete, előítéletektől mentes szemlélet kialakítása
- saját vélemény kifejezésre juttatása, érdekek ütköztetésének helyes módjai-konfliktus kezelési technikák kialakítása fejlesztése
- a szociális és életvitel kompetenciafejlesztése

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

- a különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása
- a tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz
- az iskolai közösség egyéni arculatának hagyományainak kialakítása
- a tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása
- a tanuló közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- magatartás problémák kezelése, szokások kialakítása, rögzítése aktív részvétel során élményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődése
- harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztése

A közösségi nevelés szinterei (lehetőség szerint)

- intézményegységek
- tagozat
- évfolyam
- osztály
- szakkör
- sportkör
- tábor
- témnapra, témahétre szerveződő csoport

A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelő fejlesztése.

Az önkormányzás képességének kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.

A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése.

Feladata: A tanulói közösségeket irányító oktatók legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés során a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtenek.

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása.

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

A közösségfejlesztés az iskolában a közösség szükségleteinek, elvárásainak megfelelő, a fejlődést elősegítő tevékenységekkel alakítható ki. A közösségi tevékenység megszervezésének olyan módon kell történnie, hogy a megválasztott forma alkalmas legyen a közösségfejlesztő szerepek betöltésére, döntések meghozatalára, egyéni felelősség vállalására, tolerancia és segítőkészség kialakítására, az egészséges versenyszellem elsajátítására.

Iskolánkban a közösségfejlesztés fő területei

- tanórák (szaktárgyi órák, osztályfőnöki órák),
- tanórán kívüli foglalkozások,
- diák-önkormányzati munka,
- szabadidős tevékenységek.

I.3. Az oktatók helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

I.3.1. Oktatók feladatai

Az oktatók feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

Az oktatók legfontosabb helyi feladatait:

- A tanítási órákon végzett előre megtervezett – nevelő-oktató munka.
- Tanévre szóló tanmenet elkészítése, szükség szerint helyi tervezések, egyéni fejlesztő programok készítése.
- Folyamatosan gondoskodik a tanterem szükséges megvilágításáról, szellőztetéséről. Felelősséggel tartozik a gyermekek testi épségéért.
- Felkészül a tanítási órákra, jól átgondoltan szervezi és előkészíti a szemléltetést, az audiovizuális eszközök használatát, a természetbeni megfigyelést szolgáló tanulmányi sétákat, a testi nevelés érdekében kihasználja a testnevelési órák fejlesztési lehetőségeit.
- Rendszeresen elvégzi a növendékek teljesítményeinek értékelését a jutalmazás és büntetés hatékony alkalmazását a helyi tantervbe rögzítettek alapján.
- Folyamatosan képezi magát, hospitál kollégáinál, munkaközösségi foglalkozásokon aktívan részt vesz.
- Az oktató-nevelő munkát egységes pedagógiai elvek alapján a módszerek szabad megválasztásával végzi.
- Javaslattevő jogköre alapján segíti a helyes szakmai kezdeményezések kibontakoztatását.
- A tanmenetet, a tanév során szerzett tapasztalatok alapján pedagógiai, módszertani kiegészítéssel látja el.
- Amennyiben a munkáját váratlan akadályoztatás miatt nem tudja megkezdeni, legkésőbb a munka megkezdése előtt 30 perccel köteles azt jelenteni a közvetlen főnökének.
- Helyi, megyei, országos vetélkedőkre felkészíti évfolyamának kijelölt tanulóit.

- Amennyiben a jogszabály másképp nem határoz, egyéb esetben legalább egy nappal előbb kér engedélyt, ill. felmentést a munkából való távolmaradására. (pl.: szabadnap kérelem stb.,).
- Ünnepségek előkészítésében aktívan részt vesz, azokon megjelenik.
- Ismerje jól a növendékek fejlődésének útját, otthoni életét.
- Részt vesz a szülői értekezleteken és megfelelő információkat nyújt a gyermek fejlődéséről.
- Köteles részt venni a nevelő-oktató munkával összefüggő valamennyi megbeszélésen, értekezleten.
- Ellátja azokat az adminisztrációs, szervezési feladatokat, amelyek a nevelő-oktató munka folyamatoságához szükségesek.
- Részt vesz azokon a rendezvényeken, amelyeket intézményünkben rendeznek.
- Ellátja azokat a helyettesítési feladatokat, túlórákat, amelyekkel megbízzák.
- Részt vállal az oktatótestület újszerű szakmai törekvéseiből, véleményét és tapasztalatát helyi tanácskozásokon kiírt, meghirdetett pályázatokban, szakmai módszertani folyóiratokban hozza nyilvánosságra.
- Távolléte esetén a szakszerű helyettesítés biztosítása érdekében tanmeneteit, szekrényének kulcsait a tanításhoz szükséges egyéb eszközeit tegye elérhetővé.
- Titoktartási kötelezettséggel bír.

Személyes kritériumok és képességek:

- jó kommunikációs készség,
- precíz, pontos munkavégzés,
- jó kezűgyesség,
- önállóság,
- megbízhatóság,
- felelősségtudat,
- hivatástudat,
- empátia,
- tolerancia.

I.3.2. Osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg – a munkaközösség tagjainak javaslata alapján – minden tanév szeptemberében, elsősorban a felmenő rendszer

elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola Szakmai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály tanulóival, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját. Kapcsolatot tart az osztályba tartozó tanulók szüleivel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát az oktató testület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

I.4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

I.4.1. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók kezelése

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatásuk. Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Siker kritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító iskolák oktatóinak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs,

rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülés specifikusság” alkalmazkodást jelent, az SNI típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai esetenként egészségügyi eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező oktató.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a következő elvek szerint szervezzük a munkánkat:

- A feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat biztosítunk ott, ahol erre szükség van.
- Szükség esetén sajátos, a fogyatéknak megfelelő tartalmakat, követelményeket építünk be a helyi tantervbe.
- Segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítjük a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve, amennyiben szükséges egyéni fejlesztési tervek alapján.

I.4.2. Hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere

A tehetség, képesség kibontakoztatását, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek (szolgáltatások):

- Mindannyiunk „közös ügye”, feladata és felelőssége a tanulók alapos megismerésén keresztül a kiemelkedő képességek felismerése és továbbfejlesztése, a tehetség kibontakoztatása.
- A tehetség, a képesség kibontakoztatását a tanórai differenciált foglalkoztatás mellett
- jól szolgálják a különböző tanórán kívül szervezett tevékenységek, a nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások.
- E tevékenységek melyek szervezésénél a tanulói és szülői igényeket is figyelembe vesszük a tehetség kibontakoztatásán, a gyengébb képességű tanulók felzárkóztatásán túl szociális szolgáltatásokat is nyújtanak.

Az osztályfőnök és minden oktató kiemelt feladata:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése.
- Felzárkóztatás tehetséggondozás személyre szabott szervezése, motiválás, továbbtanulás irányítása.
- Zavartalan tanulás feltételeinek biztosítása az iskolában pl. szaktantermi könyvtári szolgáltatások stb. szükség szerint kollégiumi elhelyezés.
- Családtámogatási segélyezés, ajándékozás, jutalmazás, stb. támogatása.
- Szoros kapcsolat a fenntartóval, gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek (pályázatok, kérelmek beadása).
- Lehetőségekhez mérten a család, szülők életvezetési gondjainak segítése.
- A gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátása.

A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei:

- Az önálló tanulást segítő fejlesztés: kreatív tevékenységre épülő foglalkozások.
- Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése: kommunikációs képességeket fejlesztő programok.
- Szociális kompetenciák fejlesztése: közösségfejlesztő, közösségépítő programok.

I.4.3. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Évről-évre számolnunk kell azzal, hogy a beiskolázás eredményeként nemcsak jól felkészült, magas szintű előképzettséggel rendelkező tanulók érkeznek iskolánkba. Az előképzettségben tapasztalható eltérések, valamint a tanulási és képesség béli különbségek feltárása, a segítségre szoruló felderítése alapja annak a munkának, amit tanulóink érdekében végzünk.

Ebben a munkában három fázist különböztetünk meg:

- az induló helyzet felmérését,
- foglalkozások szervezését,
- a szinten maradás segítségét.

A sikeres munka hatékonysága érdekében a tanórai munkán túl építeni kell a tanórán kívüli tevékenységekre is. Ennek fő színterei, tevékenységi formái:

- differenciált foglalkozások, egyéni feladatok kitűzése;
- tanulótársak, tanulópárok szervezése;

- korrepetáló, felzárkóztató foglalkozások.

Sajátos tanulásszervezési megoldások alkalmazása nélkül nem valósíthatók meg a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelésének, oktatásának feladatai. A jelenlegi társadalmi változások kialakulóban lévő értékrendszere gyakran különbözik attól, amelyet az oktató a tanórán átadni, közvetíteni kíván. Ez a távolság értékzavart okozhat egy fejlődésben lévő szemlélet esetében, amely gyakran vezethet magatartási zavarokhoz. Az iskolákra, az oktatói személyiségre ez esetben is óriási útmutató, helyreigazító szerep hárul, amely széles tudásanyagot, megalapozott szemléletet és nagy toleranciát kíván. Megítélésünk szerint tanulóink személyiségének építése csak a családokkal együttműködve lehet sikeres.

Célunk, hogy a nehezen nevelhetőség elkerülése, feloldozása érdekében összehangoljuk a szülői ház és iskolánk nevelési elveit. A prevenció legfontosabb eszközének a szülőkkel való kapcsolattartást tekintjük, hogy minél többet tudjunk meg tanulóink szokásairól, kedvelt tevékenységeiről, viselkedéséről, reakcióiról, hogy az esetleges problémákat mihamarabb felismerjük és hatékonyan megoldjuk. Iskolánk második otthon kíván lenni, mégpedig úgy, hogy a tanulók tanuláson kívüli problémáival is foglalkozik. Ennek előfeltétele a kölcsönös bizalom és szereteteli kapcsolat kiépítése az oktatók és a tanulók között. Az iskola az életre nevel, ezért a Szakmai programunkban a személyiség fejlesztésének konkrét helye van. A reális önismeret kialakítását és a kreatív megközelítésű erőszakmentes konfliktuskezelés elsajátítását szakmailag kidolgozott program alapján kívánjuk megvalósítani.

I.4.4. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Tehetséggondozás, felzárkóztatás

A tehetséggondozás célja, feladata segíteni minden ember személyiségének optimális fejlődését, egyéni képességeinek kibontakoztatását. Nagyon fontos, hogy tehetséges tanulóink korszerű műveltségteralommal rendelkezzenek és képesek legyenek az egyre gazdagodó ismeretek minél önállóbb/önálló feldolgozására, ezáltal fejlődjön egész személyiségük.

Fontos, hogy a tehetséggondozást célzó tevékenységek úgy alakuljanak, hogy azok optimálisan biztosítsák az átlagtól eltérő, valamilyen területen tehetséges tanulók célirányos fejlesztését.

Céljaink:

- Minden gyermekben az értékek megtalálása és kibontakoztatása.
- Olyan készségek kialakítása, amelynek révén képesek lesznek kreatívan a maguk megelégedésére tevékenységet folytatni (főként kézművesség, rajz, tánc, praktikus tevékenységgel).
- Élménynyújtás, örömszerzés.

Feladataink:

- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit.
- Segíteni a tanulókat, hogy fejleszthessék a képességeiket.
- Ösztönözni intellektusukat és a kreativitásukat.
- Biztosítani a versenyeken való részvételt.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek, az intézmény minden területén, a tanórán és a tanórán kívüli foglalkozásokon is jelen vannak.

Színterei:

- tanulmányi versenyek,
- sportnapok, sportversenyek,
- pályázatokon való részvétel (rajzpályázat),
- kulturális bemutató, művészeti fesztiválok,
- szakkörök.

Az egyéni felzárkóztatás az önhibájukon kívül gyengébb tudású (elmaradott, sokat

mulasztott) tanulók hiányos alapismereteit pótolja.

A közösségbe való zökkenőmentes beilleszkedést segítő feladatok:

- Szerető, elfogadó és harmonikus légkör biztosítása.
- Szoros, személyes kapcsolat kiépítése a tanulókkal.
- Pozitív tulajdonságokat megerősítő tevékenységrendszer kialakítása.
- Helyes önismeret kialakításának elősegítése.
- Érzelmek gazdagítása, megszilárdítása, önuralom fejlesztése.
- Pozitív mintaadás.
- Helyes és elvárható viselkedési szabályok kialakítása.

Az érkező gyermeknek, ha értelmi fejlettségben vagy szociális érettségben elmaradt társaitól, nehezebb beilleszkednie. Az ilyen gyermek adottságainak felismerése, fejlődésének elindítása és irányítása, közösségbe illesztése egyéni bánásmóddal és sok türelemmel lehet sikeres. Mindezek megvalósításához szükség van a szülők támogatóságára.

Nehezíti a beilleszkedést, ha a tanuló iskolaváltása későn történik meg.

Feladatunk ebben az esetben:

- megismerni a tanuló érzélemvilágát
- feltárni a magatartászavar okait (milyen környezeti élmények hatására alakultak ki)
- megszüntetni az okokat (ha lehetséges)
- tervszerű neveléssel a jó szokások fokozatos beépítése a rosszak lebontásával

A fenti nevelési tevékenységek igénylik a rendszeres kapcsolattartást a szülőkkel, és szükség szerint együttműködést a pszichológussal.

Magatartási, beilleszkedési gondokkal küzdőknek különböző foglalkozások (osztályfőnöki óra, konfliktuskezelő foglalkozások), egyéni és csoportos beszélgetések nyújtanak segítséget a problémamegoldásában.

Ezek a tanulók számos olyan viselkedést, magatartásformát mutathatnak, melyeket a környezet nem kívánatosnak minősít, tilt, esetleg csupán szociálisan furcsának tart. Ezek között a viselkedések között előfordulnak veszélyes, destruktív, agresszív vagy önkárosító megnyilvánulások, de ide sorolhatjuk a beilleszkedést nehezítő sztereotip viselkedéseket vagy a szélsőséges passzivitást is. A beilleszkedési nehézségeket eredményező viselkedések hátterében sokféle ok állhat. Ezek közül a leggyakoribbak: kommunikációs nehézségek, fokozott érzékenység bizonyos környezeti ingerekkel szemben, a szociális tudatosság hiánya, stb. A oktatók feladata, hogy a családdal egyetértésben rangsorolják a nem kívánatos

viselkedéseket súlyosság és fontosság szempontjából, majd megoldási stratégiát dolgozzanak ki. Szükség esetén a folyamatba bevonandó pszichológus és pszichiáter is. A beilleszkedési, magatartási nehézségek és azok okai rendkívül változatosak, ezért egyéni felmérés és egyénre szabott stratégiák alkalmazása szükséges.

Magatartási, beilleszkedési gondokkal küzdőknek különböző foglalkozások (osztályfőnöki óra), egyéni és csoportos beszélgetések nyújtanak segítséget a probléma megoldásában.

I.4.5. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Az intézmény által ellátott gyermekek sérülésükből következően fokozottan ki vannak téve a tanulási kudarcnak.

Segítő eljárások:

- Képzési időszak megnyújtása.
- Egyéni továbbhaladás lehetősége.
- Egyéni tanrendes tanulói státusz abban az esetben, ha a tanuló közösségben való fejlesztése magatartás és egészségügyi problémák miatt eredménytelen.
- Rehabilitációs foglalkozások, pedagógiai szakszolgálat közreműködése.
- Tanórai differenciálás.
- Kritérium orientált értékelés.
- Gyermekvédelmi prevenció a tanulói mulasztások számának csökkentésére a dobantó, orientáció és műhelyiskola osztályaiban.

Diáktámogatáson olyan segítő pedagógiai gondolkodás és szemléletmódot értünk, mely nem a diák teljesítményét vagy felszíni viselkedését helyezi előtérbe, hanem személyét, emberi lényét, mint alakítható egészet kívánja megközelíteni, megérteni és megerősíteni a változás és fejlődés lehetőségével.

A személyközpontú diáktámogatás működtetése több elem rendszerszerű, vagyis egymásra épülő, ill. egymást kiegészítő alkalmazásával valósítható meg.

- A rendszer középpontjában a diák áll egyéni szükségleteivel, akit az oktatók teamje fejleszt.
- A diákoktató párrendszer (segítőpár) biztosítja a maximális egyéni figyelmet, melynek keretében egyéni beszélgetések, esetkezelések történnek.
- A szerződéses rendszer támogatja az egyéni haladást, gondozást, értékelést és erősíti a partneri viszonyt

- A tanulási folyamat is a segítő munka része, hiszen a tanulásba beletartozik a személyek közti kapcsolattartás és kölcsönhatások összessége.
- A pedagógiai folyamatban a segítő oktató bevonja a diák nevelési környezetének minden szereplőjét, együttműködik a családdal, segítő személyekkel és intézményrendszerrel.
- A diák támogatásában résztvevő minden szereplő együttműködésével készül az egyéni fejlődési terv, mely rögzíti és értékeli a fejlesztés folyamatát.

I.5 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje (DÖK)

A szabályozásokat megtartva, törvényi előírásoknak megfelelő módon. Színterei: DÖK gyűlés, iskolagyűlés

Az intézmény vezetése és oktató testülete biztosítja a diák-önkormányzati tevékenység számára a személyi és tárgyi feltételeket.

A diákönkormányzat felépítése:

- Alapegység: az osztályközösség tagjai közül választott osztályvezetőség, reszortfelelősök
- diákönkormányzat vezetése: a közgyűlés választja a önkormányzati elnököt, az operatív feladatok megoldására bizottságokat hozhatnak létre.

A diákönkormányzat fórumai:

- diák-önkormányzati kérdésekkel foglalkozó osztályfőnöki órák
- a vezetés évente kétszer közgyűlésen számol be tevékenységéről
- évente egy alkalommal szervezett diáknap, amelyen az iskolavezetés biztosítja a diákok számára az öntevékeny, tartalmas programszervezést.
- A tanulók tájékoztatása, a diák-önkormányzati programok hatékony szervezése érdekében a DÖK működteti, szerkeszti a faliújságot.

A diákönkormányzat működését törvényi előírások és a működési szabályzata rögzíti. Az iskolavezetés és a tantestület támogatja a diákönkormányzat tevékenységét, számít a tanulói közösség kreatív, alkotó, öntevékeny, cselekvő aktivitására.

Iskolánkban működik Diákönkormányzat, melyben minden osztályból 2 fő delegált vesz részt. Az önkormányzatot segítő pedagógus és szervezet elnöke (választott diákképviselő) irányításával folyamatos tájékoztatást kapnak az iskolát érintő szabályokról, tervezett módosításokról. A DÖK éves munkaterv alapján végzi munkáját. A szervezet munkaterve az iskola honlapján megtalálható. A tanulókat érintő dokumentumok, döntések véglegesítése előtt a diákönkormányzat véleményt fogalmazhat meg, melyet igyekszünk figyelembe venni, konszenzusra törekszünk. A

tanulók az őket érintő hátrányos döntések ellen az önkormányzaton keresztül emelhetnek szót.

I.6. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató, a szakképző intézmény és partnerei együttműködésével kapcsolatos feladatok és egymással való kapcsolattartás formái

I.6.1. Az iskola kapcsolata a fenntartóval

Az intézmény stabil működésének egyik alappillére a fenntartóval való kiegyensúlyozott, napi munkakapcsolat. 2015. július 1-től öt másik iskolával együtt a Gyulai SZC intézménye vagyunk.

A Szakképzési Centrummal a kapcsolattartás formái: e-mail, telefon, körlevél, megbeszélés, értekezlet, továbbképzés, stb.

Az eredményes pedagógia tevékenység nem képzelhető el a szülők tevékeny közreműködése nélkül. Az iskola és az oktatók feladata az is, hogy a szülő részére segítséget adjanak gyermekük neveléséhez. Az iskolában folyó nevelési feladatok végrehajtásához az oktatóknak szüksége van azokra az információkra, amelyeket csak a szülő közölhet, amelyek segítik feltárni a tanuló fejlődését előre vivő vagy hátráltató tényezőket. Ezért az iskolának meg kell teremtenie és rendszeresen működtetnie kell azokat a fórumokat, amelyek módot nyújtanak az iskola tevékenységének megismeréséhez, a vélemények, javaslatok beérkezéséhez, érdemi feldolgozásához.

Az oktatók és az oktatók munkáját segítő dolgozók kapcsolata egyenrangú szövetség, akik egymást kiegészítve fáradoznak a tanulóink szellemi és testi fejlődésén. Összefogásuk, közös gondolkodásuk és harmonikus együttműködés fontos tényezője a nevelésnek. Találkozásaik a kölcsönös tájékoztatást és a felmerülő problémák megoldását szolgálják.

A diákok védelmében megkülönböztetett figyelmet kap az oktatótestület egységes szemlélete alapján – az értékelés, ellenőrzés, osztályozás, valamint a tanulók kulturált érintkezési formái, és az ebben való segítség nyújtás módjai. Ahhoz, hogy a szülők és az iskola közötti együttműködés eredményes legyen kívánatos, hogy:

- a kapcsolat kölcsönös tiszteletre és bizalomra épüljön,
- az interakció legyen elfogadó, nyílt, őszinte, szívélyes, jóindulatú.

Cél, hogy a szülők lássanak bele az iskolai munkába, a közösség életébe és lehetőségeik szerint vállaljanak részt benne.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközségi ülésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén.
- A diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül.
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit, a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az oktatók folyamatosan (szóban, illetve az ellenőrzőben írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, a nevelőkkel és a nevelőtestülettel.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják. A kollégium csoportvezető nevelője folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnökkel, oktatókkal és a szülőkkel.

A kollégium, mint oktató-nevelő intézmény akkor működhet eredményesen, ha tanulói érdeklődésére épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket.

I.6.2. Az oktatók és a szülők közötti együttműködés formái

- Iskolaválasztásnál lehetőséget biztosítunk intézményünk megtekintésére, a szülők számára.
- Napi, heti kapcsolatot igyekszünk kialakítani, hogy a folyamatos tájékoztatást biztosítsuk. Egyéni megbeszélésre bármikor sor kerülhet igény szerint. Fontosnak tartjuk, hogy az oktatók és a szülők folyamatosan egyeztessék az iskolai és az otthoni tapasztalatokat.
- Írásbeli értesítést (e-napló, ellenőrző füzet) alkalmazunk az iskola eseményeivel, eseti kéréseinkkel kapcsolatban.
- Évente legalább két alkalommal szülői értekezletet tartunk, a nyílt napot és a fogadó órát a szülők igényei szerint jelöljük ki.
- Szülői fórumokon felvilágosító, tájékoztató előadásokat, konzultációkat tartunk.

I.6.3. Az iskolai és a kollégiumi oktatók együttműködése

A tanulók oktatása és nevelése érdekében az oktatótestületeknek szorosan együtt kell működniük. Feladataikat a szervezeti és működési szabályzataik határozzák meg.

Az egyes tanulókat érintő kérdésekben a kollégiumi oktatók és az osztályfőnökök szorosan együttműködnek. A jelentősebb iskolai eseményekről, rendezvényekről az igazgató útján

tájékoztatást kapnak a kollégiumi oktatók, a kollégiumi rendezvényekről, eseményekről pedig az iskola oktatói.

I.6.4. A szülői munkaközösség legfontosabb feladata

Megfelelő kapcsolat kialakítása szülők és az iskola vezetői, oktatói és dolgozói között. Az iskola részeként fejti ki tevékenységét. Az iskolába járó és a kollégiumban lakó valamennyi tanuló szüleinek érdekképviseletét látja el.

A szülők véleményezési jogának egyéb lehetőségei:

- Kérdőíves felmérés az iskolában folyó oktató-nevelő munkáról, a felmerülő igényekről.
- Tanórán kívüli, speciális foglalkozások, tanfolyamok indítása kérésre, javaslatra. Az iskola kéri a szülők segítségét társadalmi munkák, rendezvények, kirándulások szervezéséhez, előadások, foglalkozások megtartásához.

A szülők és az oktatók együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak: Szülői értekezlet

Feladata:

- a szülők és az oktatók közötti folyamatos együttműködés kialakítása.
- a szülők tájékoztatása
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, nevelési szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Fogadó óra

Feladata a szülők és az oktatók személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal (otthontanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.).

Írásbeli tájékoztató:

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

A szülői értekezletek és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével és a nevelőtestületével.

I.6.5. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének az oktató és a szakképző intézmény partneri kapcsolattartásának formái

Belső kapcsolatrendszer

Az iskola kapcsolatteremtésének belső színterei az érdekképviselői fórumokkal való kapcsolattartásban realizálódnak.

A diákönkormányzat és az iskolavezetés rendszeres megbeszéléseket tart.

Az iskolai Szülői Közösség aktívan funkcionál, a tanulókat és a szülőket érintő kérdésekben konzultatív partner.

Kapcsolattartás fórumai: szülői értekezletek és iskolai összevont szülői értekezletek, fogadó órák.

Külső kapcsolatrendszer

Külső kapcsolatrendszerünkben központi szerepet tölt be a helyi és környező általános iskolákkal, oktatási intézményekkel, duális partnerekkel, egyéni és társas vállalkozásokkal, társadalmi szervezetekkel való együttműködés.

Partnereink:

- Pedagógiai Oktatási Központ,
- Békés Vármegyei Tanulási Szakértői Bizottság, szakminisztériumok és a szakmai kamarák,
- Békés Vármegyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjai,
- Helyi egészségügyi szervek (iskolaorvos, tüdőszűrés),
- Helyi Katasztrófavédelmi Parancsnokság, Rendőrség,
- Fogasztóvédelmi Főfelügyelőség,
- Egyház,
- Szociális intézmények,
- Művészeti iskolák,
- Települési önkormányzatok,

Kapcsolattartás formái:

A külső partnerekkel való kapcsolattartás, kiemelten figyelmet igénylő módon a duális képzőhelyekkel való kapcsolattartás napi szintű, elektronikus napló, e-mail, telefon, személyes találkozók, megbeszélések, értekezletek formájában valósul meg.

I.6.6. Együttműködés a közösségi szolgálat teljesítéséhez

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 6.§ (4) bekezdésének értelmében 2016. január 1-jétől a középiskola elvégzését közvetlenül követő érettségi vizsgaidőszakban az érettségi vizsga megkezdésének feltétele 50 óra közösségi szolgálat teljesítése. Iskolánk a közösségi szolgálattal kapcsolatos kérdésekben igyekszik a diákok látókörét bővíteni, tanulóinak empátiás készségét érzékenyíteni, kapcsolatok kialakításának képességét fejleszteni az alábbi területeken: - egészségügyi - szociális és jótékonyági - oktatási, kulturális és közösségi - környezet- és természetvédelmi - katasztrófavédelmi tevékenység. Az iskolai közösségi szolgálat olyan fogadó szervezeteknél végezhető, amelyekkel az iskola együttműködési megállapodást kötött. Az iskola is szervezhet olyan tevékenységet, amely alkalmas közösségi szolgálat teljesítésére.

I.7. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Vizsgarendszerek

A tanulmányok alatti helyi vizsgák, fajtái: osztályozó, különbözeti, pótló és javító vizsga. A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó és különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

Osztályozó vizsga:

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a) felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- b) engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- c) igazolt és igazolatlan hiányzásainak mértéke meghaladja a 250 órát, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

A tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében vizsgabizottság előtt tesz vizsgát. Osztályozó vizsgát a tanév során három alkalommal szervezünk:

- az első félév vége előtti két hétben,
- a szorgalmi időszak (június) előtti két hétben,
- a tanév vége (augusztus) előtti két hétben.

Amennyiben a tanuló saját vagy szülője kérése alapján mentesült a tanórák látogatása alól, kötelessége a vizsga anyagát szaktanáraitól megkérdezni. Ebben segítséget nyújt osztályfőnöke, szaktanára, ill. az iskola honlapján is közzétett pedagógiai program. Egy adott vizsgaidőszakban a tanuló több évfolyam anyagából is tehet osztályozó vizsgát, de minden évfolyam anyagából külön

írásbeli és szóbeli vizsgát tesz (a vizsgakövetelmény szerint), amely külön adminisztrálandó a vizsgajegyzőkönyvben.

Az a tanuló, aki hiányzás miatt vagy egyéb okból nem osztályozható a félév / tanév végén, az oktatótestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet, vagy évfolyamismétlésre utasítható.

Osztályozó vizsga előrehozott érettségi vizsgára jelentkezés esetén.

(Az iskola, osztályozó vizsgát a tanítási év során bármikor szervezhet.) Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

Az osztályozó vizsga akkor sikeres, ha a tanuló a tantárgyi követelmények legalább 40%-át teljesíti és az érdemjegyek átlaga tantárgyanként 2.

Különbözeti vizsgára vonatkozó szabályok:

Különbözeti vizsga szervezhető akkor, ha egy tanuló eltérő képzési szerkezetű iskolából kéri átvételét. Ebben az esetben azokból a tantárgyakból kell vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az előző képzésben nem vagy más óraszámban tanult. A vizsga anyaga a hiányzó tananyagrészt. Amennyiben egyáltalán nem tanulta az adott tárgyat, akkor a teljes tananyagból tesz vizsgát a tanuló. A különözeti vizsgáknál a helyi tanterv és a szakmai program követelményei a mérvadók. A tanuló különözeti vizsgát tehet valamely tantárgyból, ha ez valamely osztályba, képzésbe való becsatlakozáshoz szükséges. A különözeti vizsgára bocsátás az intézmény vezetőjének határozata alapján és a szerint történik.

- Különbözeti vizsgát a tanuló akkor tehet, ha más iskolából érkezik és az intézményünket kijelölő szakértői bizottság arra szóban vagy írásban javaslatot tett.
- Különbözeti vizsgát a szülő/nagykorú tanuló írásbeli kérelmére a kérelem beérkezését követő 15. és 45. nap között lehet szervezni, a különözeti vizsga megkezdésének engedélyezését és a vizsga eredményét az igazgató határozatban rögzíti.
- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló akkor is – szintén szülői kérelemre – ha a tanuló életkorának megfelelő osztályfoknál alacsonyabb osztályfokon tanul, ám a

gyógypedagógiai rehabilitációs orientáltságú oktatás hatására hiányos ismereteit pótolta, a kultúra technikákat elsajátította, de képességei nem teszik lehetővé a többségi intézménybe való visszavezetését. Ez esetben is szükséges a szülő írásbeli kérelme, melyet az osztályfőnök írásbeli jellemzése támaszt alá.

Javítóvizsga:

A tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha

- A tanév végén – legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott.
- A tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.
- Az osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

Javítóvizsga az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban szervezhető.

Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

A vizsgázás módja: A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák minden alkalommal írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati részből állnak. Az értékelés a vizsgarészek azonos arányú súlyozásának figyelembe vételével történik a mindenkori kerettantervhez igazodva. Az írásbeli vizsga időtartalma maximum 45 perc. A szóbeli vizsga tételhúzás alapján történik. A szaktanár minimum 10 tételt készít elő.

Szóbeli felvételi vizsga: Az iskolába történő felvétel a központi felvételi eljárás útján történik, így a hozott pontok alapján nyernek leendő tanulóink felvételt az iskolába. Szóbeli felvételi vizsgát az iskola nem tart.

A vizsgák értékelésével kapcsolatos szabályok:

A javítóvizsgán, osztályozó vizsgán, különbözeti vizsgán használt egységes százalék és

érdemjegy határok:

5	86-100%
4	75-85%
3	60-74%
2	40-59%
1	0-39%

Ha egy tantárgy írásbeli és szóbeli vizsgarészből áll, az írásbelin legalább 25%-os teljesítményt kell elérnie a tanulónak ahhoz, hogy a szóbeli vizsgát megkezdhesse.

A vizsgatárgyak részei és követelményei:

A vizsgatárgyak vizsgarészei és követelményei megfelelnek az alkalmazott képzési és kimeneti követelmény adott évfolyam teljesítésére vonatkozó előírásoknak.

Ágazati alapozó vizsga:

Ágazati alapozó vizsgát az illetékes területi gazdasági kamara a gazdasági érdekképviselői szervezetekkel, szakmai szervezetekkel együttműködve – a szakképző iskola és a gyakorlati képzés szervezője képviselőjének közreműködésével – szervezi, annak mérésére, hogy a tanuló a szakmai alapképzés során elsajátította-e az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákat.

Szakmajegyzékes vizsga:

A szakmai vizsgákat a Képzési és Kimeneti Követelmények szabályozzák. Központi interaktív írásbeli vizsgarészből és gyakorlati feladatokból állnak.

Érettségi vizsga:

- rendes,
- előrehozott,
- pótló,
- ismétlő,
- szintemelő,
- kiegészítő,
- javító.

I.8. A felvétel és az átvétel helyi szabályai, ehhez kapcsolódóan a szóbeli felvételi vizsga követelményei

Iskolánk által nyújtott képzési típusok:

Technikum

A gazdaság visszajelzése alapján a szakgimnázium helyett a technikum elnevezés került bevezetésre, amely egyértelműbb, sokak számára a minőségi szakképzést jelképezi napjainkban is, így hívó szó lehet a szülők, diákok számára. Nevében jelzi a végzettséget, mivel itt a végzettek technikusok lesznek. A képzés egységes szervezése, dualitása és a felsőoktatáshoz való erősebb kapcsolása indokolttá teszi a változtatást. A technikusképzés 5 éves. Az első két év ágazati ismereteket adó képzése után a második ciklusban duális képzés folyik. A képzés időszakában a képzőhely a tanulóval szakképzési munkaszerződést köt, amely a képzés alatt jövedelemhez juttatja a tanulót. A technikumban elért tanulási eredmények megteremtik a lehetőségét, hogy a jó tanulmányi eredménnyel végzettek a szakmai vizsgájuk eredményének beszámításával tovább tanulhassanak felsőoktatásban azonos ágazaton belül.

Az 5 éves technikus szakmai oktatás:

először ágazatot választ a tanuló, 2 évig ismerkedik az ágazati alapokkal, illetve közismereti tárgyakat tanul, az első két évfolyamon ágazati alapoktatás folyik,

10. évfolyamot követően, a sikeres ágazati alapvizsga után történik a szakma-, vagy szakmairány választás matematikából, magyarból, történelemből, valamint egy idegen nyelvből ugyanaz a tananyagtartalom és az óraszám, mint gimnáziumban. Ezekből a tárgyakból érettségi vizsgával zárul az oktatás, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint történelemből előrehozott érettségi lehetőséggel

a szakmajegyzékes vizsga lesz az ötödik érettségi tárgy

idegen nyelvből 13. évfolyamon tesz érettségi vizsgát a tanuló

a technikus vizsga emelt szintű érettségi tantárgynak számít.

a 12. évfolyamon a közismereti oktatás 31 tanítási hét után (április 30.-án) lezárul. Ezután a tanulók az előrehozott érettségi tantárgyakból (matematika, magyar nyelv és irodalom, valamint történelem) tantárgyakból hetente tantárgyanként 2 érettségire felkészítő órán vehetnek részt a tanév végéig.

az 5 év elvégzése után a tanuló egyszerre kap érettségi bizonyítványt és technikus oklevelet.

A szakmai oktatás lehetőséget biztosít a csak érettségizettek, gimnáziumot végzettek, valamint az egyetemi tanulmányaikat feladó fiatalok részére is. Erre szolgál a technikum 2 éves képzése. A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

Szakképző iskola

A szakképző iskola 3 éves. Az első év ágazati ismereteket adó képzés, az azt követő két évben szakirányú oktatás folyik, ami megvalósulhat szakképző iskolában, vagy duális képzőhelyen. A végzés után itt is nyitott a lehetőség a tanulók számára az érettségi vagy akár a technikus képzettség megszerzésére. Mivel a szakképző iskolában és a technikumban is ágazati alapoktatás történik a képzés első szakaszában, a 9. évfolyam végén van átjárhatóság a két iskolatípus között. Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul. Az ágazati alapvizsga alkalmassá teheti a tanulót egyszerű munkakörök betöltésére, amennyiben azt a KKK meghatározta.

- Először ágazatot választ a tanuló, a 9. évfolyamon a tanuló ágazati alapoktatásban vesz részt, amelyben a választott ágazat közös szakmai tartalmait sajátítja el, illetve közismereti tárgyakat tanul
 - 9. évfolyamot követően, a sikeres ágazati alapvizsga után történik a szakma-, vagy szakmairány választás, az alapvizsga követelményei szintén a KKK-ban kerülnek meghatározásra 9. évfolyam után még a technikummal átjárható a rendszer, mivel mind az ágazati alapoktatás szakmai tartalma, mind az ágazati alapvizsga teljes mértékben megegyezik a szakképző iskolai és a technikumi oktatásban.
- A közismeret esetében meg kell vizsgálni, melyek azok a tartalmak, amelyeket esetleg pótolni szükséges, amelyet a felvétel, átvételi helyi szabályzatban található.
- 10. és 11. évfolyam szakirányú oktatás szakképző iskolában vagy duális képzőhelyen (duális keretek között, elsősorban vállalatnál) zajlik
 - A tanuló ösztöndíjat / a duális képzésben résztvevő a szakképzési munkaszerződés alapján munkabért kap
 - A tanuló a sikeres vizsga után szakmai bizonyítványt kap.

I.8.1. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Más iskolából jelentkezett tanuló ugyanazon szakon csak eredményesen lezárt félév vagy év esetén folytathatja tanulmányait iskolánkban.

A tanulót a szakképző iskolába való jelentkezésekor tájékoztatni kell a szakképző iskola szakképzési évfolyamán megszerezhető szakképesítésekről, és az adott szakképesítésbe való bekapcsolódás feltételeiről. A szakképesítésre történő felkészítéskor a tanuló előzetes szakirányú szakmai képesítése és szakirányú szakképesítése a szakképző iskola Szakmai programja részét képező képzési programban meghatározottak szerint a tanuló tanulmányaiba beszámítható, amelynek mértékéről és tartalmáról az intézmény vezetője határoz.

Az intézmény vezetőjének döntése ellen a területileg illetékes kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

I.8.2. A felvételi eljárás különös szabályai

Tanulói jogviszony létrehozása

Technikum

- 9-13.osztály – az érvényes rendeletben meghatározott időpontok betartásával, a Szakképzésről szóló törvényben részletesen leírt módon.
- 13-14. osztály – az érettségi bizonyítvány megszerzése után minden év augusztus 31-ig.
- Szakképző iskolát végzettek érettségire történő felkészítése 12-13. évfolyam – a szakmai bizonyítvány megszerzése után minden év augusztus 31-ig.

Szakképző Iskola

- Az érvényes rendeletben meghatározott időpontok betartásával, a Szakképzésről szóló törvényben részletesen leírt módon.

Tanulói jogviszony megszűnése

- Az iskolai tanulmányok befejezése előtt.
- Lakóhely változás esetén a szülő kérésére, amennyiben befogadó nyilatkozatot hoz az új iskolából
- A Szakképzésről szóló törvénynek eleget téve a szülő nyilatkozat alapján.
- Szakértői javaslat alapján áthelyezés miatt.
- Gyerekvédelmi szakellátásban történő változás esetén.
- Az iskolai tanulmányok befejezésekor.
- A tankötelezettségi korhatár elérésevel a tankötelezettségi törvénynek eleget téve. Az

iskolai képzés a szülő kérésére, s a nevelőtestület javaslatára a törvénynek megfelelően meghosszabbítható.

- Tankötelesekor befejezése után, fegyelmi eljárás esetén nevelőtestületi döntés alapján.
- Sikeres érettségi vizsga és szakiskolai vizsga befejeztével.

Szünetel a tanulói jogviszonya, akinek engedélyezték, hogy tanulmányait megszakítsa.

Az általános iskola befejezése után a 9.-11. évfolyamokon az oktatás szakmacsoportnak megfelelően a Képzési és kimeneti követelményekben meghatározott feltételek alapján történő beiskolázással. A választható szakmák indítása a mindenkori munkaerő-piaci elhelyezkedési esélyeknek megfelelően a fenntartó által engedélyezett osztály- és tanulólétszám alapján történik. Az iskolánkban indítható szakmai képzéseket a szakmai alapidokumentum rögzíti.

I.8.3. Átjárhatóság

A különböző tagozatok és szakmai képzések felvételi követelményeit beiskolázáskor az intézmény nyilvánosságra hozza. Az évfolyamokról történő továbblépés a tanulmányi követelmények teljesítése után lehetséges.

I.8.4. Tanulók átvétele

Tanulók átvételéről az igazgató dönt. Tanuló átvételére tanév közben abban az esetben van lehetőség, ha a Köznevelési törvényben előírt létszámok lehetőséget biztosítanak erre. Az átvételhez a tanuló év végi vagy félévi bizonyítványát be kell mutatni. Kiskorú tanuló átvételét szülő és tanuló együtt kérheti írásban. Különböző iskolatípusokból történő átvétel különbözeti vizsga letételéhez illetve a korábbi összefüggő szakmai gyakorlat teljesítéséhez kötött, abban az esetben, ha van olyan tantárgy, amelyet a tanuló nem tanult a korábbi iskolájában. A különbözeti vizsgát egy hónapon belül köteles a tanuló letenni. Indokolt esetben az igazgató hosszabb felkészülési időt is engedélyezhet. Az évfolyamokról történő továbblépés a tanulmányi követelmények teljesítése után lehetséges, mely az összefüggő szakmai gyakorlat teljesítésével együtt valósul meg. Az átvételt az igazgató helyhiány miatt azonnal megtagadhatja.

I.8.5. Egészségügyi alkalmasság

A szakképzésre jelentkező tanulóink, a beiratkozás időpontja előtt, egészségügyi alkalmassági orvosi vizsgálaton vesznek részt. A szakmai alkalmiságról az iskolaorvos dönt, amelyről értesíti az érintetteket (szülőt, tanuló és az iskolát). *Alkalmatlanság* esetén a felvételiző tanulóval nem jöhet létre tanulói jogviszony.

I.8.6. Felvételi eljárás szabályai

A középfokú felvételi eljárást beiskolázási tevékenységek sora előzi meg. Minden évben ősszel részt veszünk a Békéscsabai Pályaválasztási Vásáron, iskolánkban nyílt napot tartunk, valamint felkeresünk általános iskolákat és tájékoztatjuk a szülőket és a diákokat a nálunk választható képzési formákról. A középfokú iskolába történő jelentkezés rendje és a felvételi tájékoztató kötelező tartalmi elemeire

vonatkozó információk a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvényben és a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 32-§ (4) bekezdésben találhatóak meg. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 50. § (2) bekezdésében foglaltak szerint meghatározott feladatok végrehajtásához kapcsolódó aktuális határidőket, a mindenkor tanév rendjéről szóló OKM rendelet tartalmazza. Továbbá az Oktatási Hivatal minden év szeptemberében, az iskolák felvételi rendjével kapcsolatosan kiadott útmutatója, és a középfokú beiskolázás központi írásbeli vizsgái lebonyolításáról kiadott forgatókönyve szabályozza az eljárásrendet. Az iskolára vonatkozó határidőket az iskola az éves munkatervében tervezi meg. A különböző tagozatok és szakmai képzések felvételi követelményeit beiskolázáskor az intézmény nyilvánosságra hozza.

Az iskola felvételi tájékoztatója

A felvételi tájékoztatót az iskola honlapján hozzuk nyilvánosságra, a KIFIR rendszeren belül, a tanulmányi területek meghatározására szolgáló programfelületen. A felvételi tájékoztatónak tartalmaznia kell: az iskola OM azonosító számát, a KIFIR rendszerben megadott tanulmányi területeinek megnevezését és belső kódját, továbbá a középfokú iskola felvételi eljárásának rendjét, a vizsgára jelentkezés módját, a vizsga követelményeit, időpontját és helyét, a vizsgázó teljesítményének értékelését, a jelentkezők rangsorolásának módját.

A felvételi eljárással kapcsolatos tudnivalók

Általános felvételi eljárás keretében a központilag kiadott jelentkezési lapon jelentkezhet a tanuló. Egy jelentkezési lapon az iskola több tagozata is megjelölhető. A felvétel az általános iskolai tanulmányi eredmények alapján történik. A tanulmányi eredmény pontszámát az általános iskola 7. év végi és a 8. félévi magyar irodalom, magyar nyelv, matematika, történelem, fizika és idegen nyelv osztályzatai adják.

A felvételi eljárás során a különleges helyzetű tanulók:

Az azonos teljesítményt elérő tanulók közül a rangsor elkészítésénél előnyben részesítjük a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyének, telephelyének településén található. Ezeken felül az azonos összpontszámot elért jelentkezők esetén a rangsort a jobb matematika, fizika hozott pontszám adja. Ezek a szempontok egyben elsődlegessége sorrendet is jelentenek. A felvételhez szükséges minimális pontszám szakmánként változó, meghatározza a felvehető keretszám és a túljelentkezés mértéke. A tanulókat a felvételi összpontszám alapján minden - a felvételiző által a jelentkezési lapon jelölt - kódon rangsoroljuk. A kialakult rangsor alapján készül el a felvételre javasolt és az elutasított tanulók névsora. Az igazgató a köznevelési törvény előírásai szerint meghatározza a tagozatonként felvehető tanulói létszámot. A fenti eljárás végén az Oktatási Hivatal megküldi az iskolának a felvehető tanulók névsorát. Az iskola határozatban értesíti a tanulókat és az általános iskolát a felvételtől vagy az elutasításról.

I.8.9. Beiratkozás

A beiratkozást az iskolába minden évben a tanév rendjéről kiadott OKM rendelet tartalmazza.

Szóbeli felvételi vizsga: Az iskolába történő felvétel a központi felvételi eljárás útján történik, így a hozott pontok alapján nyernek leendő tanulóink felvételt az iskolába. Szóbeli felvételi vizsgát az iskola nem tart.

II. A szakképző intézményünk közismereti oktatásra és ágazati alapoktatásra vonatkozó oktatási programja

II. 1. Oktatási Program

Iskolánkban két iskolatípusban folyik az oktatás:

Ágazati képzés:

- 9.-10. évfolyam technikum.
- 9. osztály szakképző iskola.

Szakmai képzés:

- 11-13. évfolyam technikum.
- 10.-11. évfolyam szakképző iskola.
- Érettségire épülő 1-2 éves szakmai képzés, nappali és esti rendben.
- Egyéni tanulási utakkal a felnőttképzés esti tagozatán.

Digitális oktatás: minden oktatási forma nappali és esti tagozatán, amennyiben a járványügyi helyzet indokoltá teszi, külön szabályzat alapján.

A választott kerettanterv megnevezése, jellemzői

Szkt. 19.§ (1) A szakképző intézményben a szakmajegyzékben meghatározott szakmára felkészítő szakmai oktatás és szakképesítésre felkészítő szakmai képzés folyik. A szakmai oktatás a képzési és kimeneti követelmények alapján, ágazati alapoktatásban és szakirányú oktatásban történik. A szakmai oktatás keretében – ha e törvény vagy a Kormány rendelete eltérően nem rendelkezik – az ágazati alapoktatással és a szakirányú oktatással párhuzamosan vagy attól függetlenül a közismereti kerettanterv szerinti oktatás folyik.

Szkt. 73.§ (1) A szakképző intézményben a közismereti oktatás a közismereti kerettanterv szerint folyik. A szakképző intézmény a közismereti kerettanterv alkalmazása során az ágazati alapvizsga követelményeire tekintettel a közismereti tantárgyak témaköreit, tartalmát és óraszámait – az Nkt. 6. mellékletében meghatározott heti időkeret és a tananyagtartalom megtartásával – évfolyamok között átcsoportosíthatja.

Szkr. 221.§ A közismereti oktatást a tanulói jogviszony keretében a nappali rendszerű szakmai

oktatásban részt vevő tanuló számára a technikum kilencedik–tizenharmadik évfolyamán és a szakképző iskola kilencedik–tizenegyedik évfolyamán a közismereti kerettanterv alapján kell megszervezni.

II. 1.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyaga, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezése, száma, valamint megszervezésének és választásának elvei

A képzési program tartalmazza a képzési és kimeneti követelmények és a programterv ajánlása alapján az intézményünkre konkretizált képzési programokat.

Iskolánkban a központilag készült kerettantervek szerint tanítunk, helyi tanterveink (amelyeket az óratervi táblázatok képviselnek) tartalmazzák a szabadon felhasználható időkeretet. A szabad sáv felhasználásával járó többlet-órákat az oktatók az adott tanévre vonatkozó tanmenetükbe építik be. Kötelező és a nem kötelező foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások megnevezését, számát a képzési program tartalmazza, mely az iskola honlapjáról letölthető.

II.1.2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

II.1.2.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások tartalma

Intézményünkben a technikai és szakképző iskolai közismereti oktatás az IKK honlapján található közismereti Óraterv minta alapján készült el, a helyi tantervben meghatározottak szerint folyik, amely tartalmazza a kerettanterv szabad sávjainak és szabadon választható órakereteinek felhasználását is.

1.2.1.1. A GYSZC Szigeti Endre Technikum és Szakképző Iskola a 2025/2026. tanév szeptember 01.-től bevezette a **Honvédelem tantárgy** oktatását heti 1 órában, (évi 36 óra) a 9. évfolyamon a közismereti óraszámok **szabadsávjának terhére**. Az intézményünk célja a tantárgy bevezetésével a hazafiasságra nevelés, a haza iránti elkötelezettség, a közösségi élmény és a nemzeti identitás erősítése. A tantárgy katonai alapismereteket, hagyományőrzést, túlélési technikákat és gyakorlati foglalkozásokat tartalmaz, melyeket felkészült katonaoktató tanít.

1.2.1.2. Iskolánk a 2025/2026. tanév II. félévétől bevezeti a **Mesterséges intelligencia alapjai** tantárgy oktatását a 9. évfolyamon. **A tantárgy önálló, 12 órás időkeretben valósul meg. A technikai képzésben a tantárgy a Digitális kultúra és az Ágazati alapoó oktatás tantárgy órakeretének terhére kerül megszervezésre, az éves óraszám átcsoportosításával. A szakképző iskola 9. évfolyamán a tantárgy szintén az Ágazati alapoó oktatás tantárgy óraszámának**

átcsoportosításával valósul meg.

A 12 órás időkeret lehetőséget biztosít a mesterséges intelligenciával kapcsolatos alapfogalmak megismerésére, a működési elvek áttekintésére, a gyakorlati alkalmazások bemutatására, valamint az etikai és társadalmi kérdések feldolgozására. A megnövelt óraszám hangsúlyt ad az ismeretek elmélyítésének, a gyakorlati alkalmazásnak és az összegző, rendszerező foglalkozásoknak. A Mesterséges Intelligencia alapjai tantárgy célja, és témakörei a Szakmai program II. sz. mellékletében olvasható.

I.1.2.2. Órakeret táblázat

Iskolánk a közismereti kerettanterv alkalmazása során az ágazati alapvizsga követelményeire tekintettel a közismereti tantárgyak témaköreit, tartalmát és óraszámait a helyi tantervben meghatározott tananyagtartalom megtartásával szervezi.

A közismereti kerettantervben meghatározott oktatás helyi megvalósításának részletes követelményeit, óraszámait, a szabad sávok felhasználást az intézmény közismereti oktatási tervei / helyi tantervei tartalmazzák, külön mellékletben a technikumi és a szakképző iskolai képzések vonatkozásában.

Kötelezően választható foglalkozás egy idegen nyelv, minden iskolatípusban, valamint technikumban erkölctan, vagy hittan tantárgy a szakképzésről szóló LXXX. törvény 33. § (1)-(2) bekezdése értelmében.

Nem kötelezően választható foglalkozás:

- Tehetséggondozó foglalkozások:
- Versenyfelkészítés,
- Diáksporthör.

Testnevelés és sport:

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a tanulók egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor, és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgás szegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- Minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- A testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek a teljes testmozgás-programban.
- A testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is tanítson meg (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében).
- A testmozgás-program játékokat is tartalmazhat.
- A szakmák egyoldalú terheléséből adódó deformitások, egyoldalú terhelések következményeinek, megelőzése fontos feladat.

120. § (1) A szakképző intézmény a kötelező foglalkozások keretében gondoskodik a könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés megszervezéséről.

(2) A tanulót, ha egészségi állapota indokolja, az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-óra kell beosztani. Az orvosi szűrővizsgálatot – kivéve, ha a vizsgálat oka később következik be – május tizenötödikéig kell elvégezni. Az orvos által vizsgált tanulókról a szakképző intézménynek nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.

(3) A könnyített testnevelésórát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelésóra vagy a szakképző intézmény által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.

121. § A tanulók fizikai állapotára és edzettségére vonatkozó méréseket a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet [a továbbiakban: 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet] 81. §-a és 4. melléklete szerint kell végezni.

II.1.2.3. A választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetében az oktatóválasztás szabályai

A rendeletekben, törvényekben meghatározott eljárási rend betartásával.

II.1.2.4. Választható foglalkozások

Szakkörök és érdeklődési körök

A tanórán szerezhető ismeretek elméleti és gyakorlati bővítése mind a tanulók, mind az iskola

érdeke. Erre lehetőség nyílik az iskola által szervezett foglalkozásokon.

Sport

A tanulók és szülők körében végzett felmérés, valamint az iskola adottságainak figyelembevételével az alábbi sportágakban tervezhetünk foglalkozásokat:

- atlétika,
- labdajátékok (labdarúgás, kézilabda),

A felsoroltak elsősorban a tantervi anyag kiegészítéseként a különböző versenyekre való felkészítést és az iskola hírnevének öregbítését szolgálják.

II.1.2.5. Könyvtárhasználat

Az iskola könyvtárait minden tanuló használhatja. A fentiek megszervezése az iskola részére a fenntartó által biztosított éves órakeret lehetőségein belül történik.

II.1.2.6. Önköltséges szolgáltatások

- Kirándulások: célja a tanulók földrajzi ismereteiknek bővítése, hazánk nevezetes tájainak, városainak, műemlékeinek megismertetése, közösségfejlesztés.
- Színházlátogatás: a sokoldalú nevelés egyik színtere.
- Sí tábor.

Az iskola személyi feltételrendszere nem teszi lehetővé, hogy a szorgalmi időszakban a tanuló pedagógust válasszon.

A kizárólag szakmai vizsgára felkészítő szakmai oktatásban közismereti oktatás felnőttképzési jogviszony keretében nem szervezhető.

II.1.2.7. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Az oktatás az egyes évfolyamokon osztálykeretekben folyik. Az osztályokba sorolás a felvételi eljárásban meghatározott szempontok alapján történik és az igazgató, illetve az általános igazgatóhelyettes hatáskörébe tartozik. Az osztályok, csoportok szervezésénél az igazgató figyelembe veszi a mindenkori törvényi létszámokra vonatkozó szabályokat.

Csoportbontást alkalmazunk:

- idegen nyelv oktatása során – Angol/német nyelvi csoportokat alakítunk ki. A nyelvi csoportokba való besorolás egy tanévre szól (indokolt esetben lehet csak változás). A besorolásnál a tanuló tudásszintjén kívül fontos szempont a csoport létszáma is, valamint általános iskolában tanult nyelvi előképzettsége.
- informatika oktatása során – A tanév elején a humán munkaközösség dönt a csoportbesorolásról szakmai szempontok alapján.

- szakmai tantárgyak oktatása során – A szakmai munkaközösségek döntenek el a csoportok kialakítását, szakmai szempontok figyelembevételére alapján. Nagy létszámú osztályokat szakmai tantárgyak esetén indokolt úgy bontani, hogy az intézmény tantermeinek befogadóképességéhez igazodva a csoportlétszám maximálisan 16 fő legyen.

Korosztályok és a tanulók csoportosítása: elsődleges az életkor szerinti csoportosítás, főleg a 9. évfolyamon, de ez az utóbbi években az átalakuló képzési szerkezet miatt teljesen heterogén. A tanulók osztályba és csoportba sorolása az ágazati, illetve szakma választás alapján történik. Az iskola határozza meg, hogy a kötelező és a nem kötelező tanórák hány százalékánál és milyen tanóráknál alkalmaz osztálybontást. Iskolánkban, a technikumban – lehetőség szerint – matematika, és idegen nyelv tantárgyakból szerveznek csoportbontást, általában két csoportra osztva tanulóinkat.

Egyéni és kiscsoportos foglalkozást a tehetséggondozás, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása céljából, valamint az SNI, BTMN-es tanulók megszervezésével.

II.1.2.8. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Az elsősegélynyújtás alapismeretek célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat,
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- támogatjuk a pedagógusok részvételét elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek szolgáló tevékenységformák

- A 9-12. évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott elsősegély nyújtási ismeretek:
- teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél;
- a mentőszolgálat felépítése és működése;
- a mentők hívásának helyes módja;
- az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybevétele félévente egy alkalommal a kilencedik-tizenharmadik évfolyamon

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások

- próba-tűzriadó szimulált balesetekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják a helyi tantervben szereplő (pl: szakmai tanítási órákon munka és balesetvédelem, természetismeret) tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek:

- rovarcsípések,
- légúti akadály,
- vegyszer okozta sérülés,
- égési sérülés,
- forrázás,
- magasból esés.

Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozás keretében évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezésére kerül sor.

II.2.1. Az érettségi vizsgával összefüggésben az egyes érettségi vizsgatárgyakból a középszintű érettségi vizsga témaköreit. Az emeltszintű érettségi vizsgára történő felkészítéshez – a közismereti kerettanterv és az érettségi vizsga általános és részletes követelményei alapján – az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatokat, és követelményeket. Továbbá annak meghatározását, hogy milyen követelmények teljesítése mellett melyik választható érettségi vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga. Ehhez kapcsolódóan pedig azon választható érettségi vizsgatárgyak megnevezését, amelyekből a közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítést a szakképző intézmény kötelezően vállalja, valamint azt, hogy ha a tanuló valamely tárgyból sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett, a szakképző intézmény magasabb évfolyamán vagy évfolyamismétlés esetén e tantárgy tanulásával kapcsolatban hogyan kell eljárjon.

II.2.2. Választható érettségi vizsgatárgyak

Közismeret: testnevelés, digitális kultúra, fizika, állampolgári ismeretek

Szakmai ágazat: informatikai ismeretek, gépészeti ismeretek.

II.2.3. Középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsgatárgyak témaköreit és követelményeit a 40/2002. (V. 24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről tartalmazza. Az általános vizsgakövetelményeket a 2022. január 1.-től hatályos 100/1997. (VI.13.) Kormányrendelet 3.sz. melléklete tartalmazza. A 2024. január 1-je után és ezt követően már kizárólag a vizsgaszabályzat 3. mellékleteként bevezetett új általános követelmények, és az ezekhez kapcsolódó, új részletes követelmények szerint lehet csak érettségi vizsgát tenni. Ezek a követelmények megtalálhatók az oktatási hivatal honlapján: https://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/kozismereti_vizsgatargyak_2024tol

Érettségi vizsga

Az érettségi vizsgát a szakképzési törvény 92.§-a határozza meg.

Az érettségi vizsgán a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az Nkt.-ban meghatározott vizsgatárgyakból ad számot tudásáról azzal, hogy az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya helyett szakmai vizsgát kell tenni.

A technikumban folytatott tanulmányokhoz kapcsolódóan letett szakmajegyzékes vizsga a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy adott vizsgatárgyból letett emeltszintű érettségi vizsgájának felel meg. Az érettségi vizsgáról valamennyi érettségi vizsgatárgy és a szakmajegyzékes vizsga sikeres letételét követően lehet bizonyítványt kiállítani.

Az, aki a szakképző iskolában folytatott tanulmányokhoz kapcsolódóan szakmát szerzett és annak megszerzését követően kíván érettségi vizsgát tenni, mentesül az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya alól.

Az érettségi vizsgán az érettségi vizsga, kötelező vizsgatárgyai helyett a sajátos nevelési igényű

tanuló - jogszabályban meghatározottak szerint - másik tantárgyat választhat.

Az érettségi vizsga megszervezésére és lebonyolítására az Nkt.-t kell alkalmazni.

Az választható érettségi tárgyakat az oktatási program határozza meg. Az érettségi vizsgák idejét a tanév rendje tartalmazza. Jelentkezni a jogszabályban meghatározott határidőig lehet.

II.3. A tanuló, illetve a képzésben résztvevő személy teljesítményének írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja. Diagnosztikus, fejlesztő és szummatív formái.

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy az oktató team folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló oktatói tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és az oktatási célokat.

II.3.1. Ellenőrzés

Tanulók ellenőrzése kiterjed

- a helyi tantervben előírt követelmények teljesítésének szintjére, az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményre,
- iskolai és az osztályközösségben végzett tevékenységre,
- a tanuló magatartására, fegyelmezettségére, viselkedésére.

A tanulók munkájának ellenőrzése folyamatos (az iskola helyi tanterve, illetve a nevelők által összeállított tanmenetek és munkatervük alapján).

II.3.2. Értékelés

Az értékelés az iskolai élet minden területére kiterjed, így:

- az ismeretek és készségek elsajátítási szintjére,
- a magatartásra, a tanórán és a tanórán kívül,
- a szorgalomra, a feladatvállalásra és feladatvégzésre a szükséges felszerelés meglétére.

Az értékelés célja:

- motiválja a tanulókat,
- jelezze a tanuló számára tudásának szintjét,
- jelezze a pedagógus számára a tanuló fejlődését,
- jelezze a szülő számára gyereke viszonyát a tantervi követelményekhez.

Értékelési alapelveink:

Csak akkor hatékony, ha meghatározott terv alapján történik, és mindig előre ismert normákhoz viszonyít.

- Mindig figyelembe veszi az ellenőrizendő és értékelendő személy adottságait, vagyis személyre szabott és nem uniformizált.
- Mindig ösztönző, motiváló és fejlesztő, vagyis lehetővé teszi a változtatást.
- Ahogy az oktatásban törekszünk a változatos formákra, úgy az értékelés is többféle tevékenység alapján történik. Munkájáról, viselkedéséről a diák folyamatos visszajelzést kap.
- Az osztályozás mellett fontos szerephez jut a szóbeli értékelés is.
- A munka minősítése a tanév folyamán és félévenként történik.

Az értékelés alapja az adott évfolyamon meghatározott tananyag minimum követelménye. A tantárgyak helyi tanterve tartalmazza az adott tárgy követelményminimumát, a félévi és év végi minősítés szempontjait, a számonkérés, különböző formáit, a minősítéshez szükséges osztályzatok számát stb.

- Az osztályzattal, érdemjeggyel történő minősítést célszerű szóbeli értékeléssel kiegészíteni, hiszen ez nélkülözhetetlen eleme az oktatásnak. Az értékelés, minősítés szempontjait a tanulókkal és a szülőkkel közölni kell.
- A diákok tudását folyamatosan ellenőrizni kell. A tanuló írásbeli terhelésének elveit a házirend tartalmazza. Tanterv szerinti, az osztály többségét érintő nagy dolgozat, illetve témazáró dolgozat egy tanítási napon legfeljebb kettő írható. A szünet idejére a diák a szokásosnál több házi feladatot nem kaphat. Ezeknek az elveknek a betartását az osztályfőnök kíséri figyelemmel az igazgató és helyettesei segítségével.
- A minősítés érdemjegyek alapján félévi és év végi osztályzatokkal történik. Az érdemjegy nem fegyelmezési, hanem nevelési eszköz, motiváló tényező.
- A magatartás és szorgalomjegyek kialakításához az iskola pedagógiai arculatában megfogalmazott értékek és az ezeken alapuló házirend ad támpontot. Az osztályzatot az osztályozó konferencia véleménye alapján az osztályfőnök alakítja ki.
- A tanulók fizikai állapotának mérése a központilag meghatározott szempontok alapján történik.
- Minden tantárgyból a heti óraszám plusz egy, de legalább három jegynek kell lennie félévenként.

Félévkor és tanév végén az érdemjegyek alapján osztályzattal értékelünk.

- Érdemjegyeket szóbeli és írásbeli ellenőrzés alkalmával szerezhethetnek a tanulók. Az év végi osztályzatnál az egész évi teljesítményt kell figyelembe venni.
- Az írásbeli feladatokat a szaktanárok a megíratást követően két héten belül kijavítják, a tanulónak kiosztják, és az érdemjegyeket beírják a naplóba.
- A magatartás és a szorgalom jegyeket a félévi és tanévvégi osztályozó értekezlet határozza meg az osztályfőnökök előterjesztése alapján.
- Félévkor a Kréta elektronikus naplóba 1 - 5-ig számmal írjuk be a tantárgyak osztályzatait, a magatartás és a szorgalom értékelését szövegesen
- Tanév végén a bizonyítványba az osztályzatokat betűvel. /jeles, jó, közepes, elégséges, elégtelen kifejezésekkel / a magatartás és szorgalom értékelését /példás - jó - változó - rossz illetve példás, jó, változó, hanyag.

II.3.3. Az ellenőrzés, értékelés formái

- szóbeli: beszélgetés, összefüggő felelet, kiselőadás, stb.

- írásbeli: feladatlap, teszt, dolgozat, témazáró, stb.

- gyakorlati: gyűjtőmunka, sportteljesítmény, szakdolgozat, gyakorlati munka, projektmunka

Mindezekből kiválasztva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzést, értékelést, - ügyelve a szóbeli és írásbeli, gyakorlati formák helyes arányára.

II.3.4. Az értékelés módjai

- **Diagnosztikus értékelés, érdemjegy nélküli értékelés, ami lehet írásbeli vagy szóbeli teljesítmény minősítése (helyzetfeltárás)**

A kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására, kompetenciáira. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá az oktatói célokat. Az eredmények visszajelzésével az oktatói team útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról, illetve a kompetenciái magához viszonyított fejlődéséről.

A diagnosztizálás szükséges ahhoz, hogy később viszonyítani tudjuk a diák teljesítményét az osztályhoz, magához, a korcsoportához, stb. Erre van szükség ahhoz, hogy már a tanítás megkezdésekor tudjuk, hogy kire, kikre fordítsuk a figyelmünket és megismerjük a diákok előzetes tudását, attitűdjét. A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt

hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető, vele átbeszélhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését az oktatói team és saját maga számára. A diagnosztizálás és a formatív értékelés minden egyes órán jelen van. Módszere: interjú, tudásszintmérő teszt, kérdőív, ötletbörze...

- Formatív értékelés, érdemjegy nélküli értékelés, ami lehet írásbeli vagy szóbeli teljesítmény minősítése (formáló, támogató, fejlesztő értékelés)

A folyamat közben alkalmazott kisebb-nagyobb értékelést, támogató visszajelzést soroljuk a formatív értékelés körébe. Célja, hogy még a tanulási folyamat lezárása előtt – amíg még befolyásolható a folyamat – elősegítse a tanulói tudás gyarapítását, elmélyítését és ehhez segítséget nyújt tanulás-módszertani javaslatokkal, útmutatással. Emellett vonatkozhat a formális értékelés a tanuló személyiségre, személyes fejlődésére is – pl.: a csoporttal való együttműködésére, energia befektetésére, logikájára, problémamegoldó készségeire, stb.

Alapvetően tartalmi-minőségi értékelés. A motivációkutatások szerint a belső motivációt kedvezően befolyásolja, ha a tanulás során a diák folyamatosan kap visszajelzést haladási üteméről. Ezért a diagnosztikus és formatív értékelés arányának növelése a szummatív értékelés arányának csökkentése fontos számunkra. Módszerei: röpdolgozat, gyakorlati munka, kérdve kifejtés, szóbeli felelet...

- Szummatív, összegző-lezáró értékelés (minősítés), osztályozandó

A tanulási folyamat végén, kizárólag a tanuló birtokában lévő tudás minősítése a kritériumokhoz vagy a normákhoz viszonyítva. A tanulási-tanítási folyamat eredményét fejezi ki, a folyamatra visszamenőleg már nem gyakorol hatást. Osztályozása, minősítése feltétlenül fontos, mert ezekből tevődik össze a diákok félévi vagy év végi osztályzata, minősítése. A lehető leginkább objektivitásra törekvőnek, a tudásra összpontosítónak kell lennie, hogy a diákok közötti összehasonlíthatóságot lehetővé tegye. Módszerei: Írásbeli, szóbeli felelet, gyakorlati munka, vizsgák értékelése...

II.3.5. Érdemjeggyel történő értékelés

1. A szaktanár önálló összefüggő feleletet bármely a továbbhaladáshoz szükséges fogalmat, törvényt ellenőrizhet a szóbeli felelet során.

A szaktanár a tanuló tudásszintjét minősíti az adott témakörben. A témazáró dolgozatot a szaktanár egy héttel korábban bejelenti a tanulócsoportnak. A témazáró dolgozatot megelőzi az adott tananyag összefoglalása. Egy tanítási napon maximum kettő témazáró dolgozat íratható egy tanulócsoportban.

Az érdemjegyek értéke:

- írásbeli (röpdolgozat), szóbeli felelet egyszeres súllyal

- témazáró dolgozat kétszeres
- év végi vizsgák és kis érettségi kétszeres értékű.

II.3.6. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelésének alapelvei

Célja:

- A tanulók iskolai értékelése során a tanulók tudását, teljesítményét, attitűdjét, magatartását figyelhetjük meg önmagukhoz képest, illetve a közösségre megállapított követelményekhez viszonyítva.
- Az értékelés a pedagógiai folyamat része, a visszacsatolás funkcióját látja el.

Az osztályfőnökök az osztály tagjaival megbeszélve az osztályozó konferencián javaslatot tesznek az egyes tanulók magatartásának és szorgalmának osztályzattal történő értékelésére. Minden tanuló értékelésében a diák nevelése szempontjából legmegfelelőbb érdemjegyet kell kialakítani. Az értékelést az osztályozó értekezletet megelőzően az érintett szaktanárok megvitatják, az osztályozó értekezleten elfogadják.

Az értékelési szempontok a következők:

Magatartás

Példás (5):

Minden iskolai munkáját képességeihez, lehetőségeihez mértén általában becsületesen pontosan és megbízhatóan elvégzi. Az iskolai házirendet betartja. Az önként vállalt és rábízott feladatokat elvégzi. Életkorának, egyéni fejlettségének megfelelő szinten kulturált, illedelmes magatartást tanúsít iskolán belül és iskolán kívül is. Nincs semmilyen fegyelmiye. Az iskola érdekében tanórán kívüli tevékenységével hozzájárul az iskola hírnevének öregbítéséhez.

Jó (4):

Iskolai munkáját képességeihez, lehetőségeihez mértén többnyire elvégzi. Az iskolai házirendet betartja. A rábízott feladatokat elvégzi. Életkorának, egyéni fejlettségének megfelelően igyekszik kulturált magatartást tanúsítani iskolán belül és iskolán kívül is. Beszédkultúrája korosztályának megfelelő szinten illemtudó.

Változó (3):

Az életkorának, egyéni fejlettségének megfelelő magatartási normákat nem képes vagy nem akarja betartani, önuralmat csak tanári felügyelet mellett gyakorol. Társaival időnként durva, játék közben sem maga a játék érdekli. Gyakran megsérti a házirendet. Iskolán kívüli negatív magatartásával hívja fel magára környezetét, társait, a közösség felnőtteinek figyelmét. Beszédstílusuk udvariatlan, nyegle; szóhasználata időnként közönséges. Osztályfőnöki intéssel, figyelmeztetéssel rendelkezik. Ebben az esetben jegye a II. félévben legfeljebb jóra javulhat.

Rossz (2):

Szándékosan sérti meg a megfelelő magatartási normákat. A házirendet semmibe veszi, társait igyekszik megakadályozni annak megtartásában. Társait negatív irányba befolyásolja (dohányzás, alkoholfogyasztás, drogfogyasztás, lopás, rongálás stb.). Durva, kötekedő magatartást tanúsít, beszéde trágár. Súlyos fegyelmi elmarasztalásban részesült (igazgatói, nevelőtestületi intés, figyelmeztetés). Ebben az esetben jegye a II. félévben legfeljebb változóra javulhat.

Szorgalom

Példás (5):

Kötelességtudó, tanulmányi munkája során tehetségéhez, képességeihez és lehetőségeihez mértén mindent megtesz. Érdeklődési körébe tartozó tantárgyakhoz kapcsolódó egyéb munkákat szívesen vállal, azokat el is végzi. A tanórai munkában aktívan részt vesz, az órákra lelkiismeretesen készül.

Jó (4):

A tanórákra lelkiismeretesen készül, azokon rendszeren dolgozik. Kötelező munkáit jól elvégzi, de plusz feladatot nem vállal. Jó szorgalmat kap az a tanuló is, aki megelégszik a tanulás nélkül összegyűjtött ismeretekkel, általában jól teljesít, de nem a tőle elvárható szinten.

Változó (3):

A tanulmányi munkája, teljesítménye ingadozó. Minden ismeretszerzési, művelődési folyamat során szétszórtság, érdektelenség, nemtörődömség jellemzi. Iskolai felszerelése hiányos, ami munkája sikerét hátráltatja. Időnként pótolja hiányosságait.

Hanyag (2):

A tanulmányi munkában megbízhatatlan, órán nem figyel, nem vesz részt a közös munkában. Felhívásra, felszólításra sem végzi el feladatát. Szétszórtságát, érdektelenségét, nemtörődömségét tetőzi, hogy felszerelése hiányos, hiányosságait nem pótolja. Jóval képességei alatt teljesít. Legalább két tantárgyi elégtelennel rendelkezik.

II. 4. A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagok

Az iskola a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerését az osztályfőnöki órákon valósítja meg.

II.5.1. Az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek, programok, tevékenységek. Elsősegély nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos terv.

II.5.1.1. Egészségnevelési program

Az iskolai egészségnevelési és környezeti nevelés elvei Egészségnevelés elvei

Hosszú távú célok

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy az intézmény tanulóink elemi ismereteket szerezzenek és folyamatosan bővítsék azt a közvetlen és tágabb környezetükről, egészségügyi szokásokról, az egészséges életmódról.

Ennek érdekében:

- Ki kell alakítani tanulóinkban egy egészséges szokásrendszert egyéni képességeiknek megfelelően mely segítségével létrejön a testi higiénia és a tiszta környezet iránti igényük.
- Fejleszteni a tanulók önbizalmát, a közösséghez való pozitív tartozását, a konfliktushelyzet kezelését, az „egészséges” párkapcsolat kialakításának módját, ezzel érve el a gyerekek lelki békéjét.
- A szokásrendszer rögzítésével kialakítani bennük (képességeiknek megfelelően) a testi higiénére, a tiszta környezetre való igényt.
- Megismertetni a személyi higiénét szolgáló eszközök használatának kiemelt jelentőségét (mosdókesztyű, külön törülköző...).
- Egyéni képességeknek megfelelően kialakítani azt a képességet, hogy a szerzett tudást alkalmazni tudják.

Középtávú célok

- Segítse megnyerni a gyermek otthoni környezetének támogatását az oktató-nevelő munkához.
 - A tanuló ismerje fel, hogy a sport az energia és feszültség levezetés egyik legjobb területe, formája. Bővíteni a fertőző betegségekről szerzett ismereteket.

Rövid távú célok

Az egészségnevelés kerettantervi kompetenciaként az oktatás, nevelés, rehabilitáció valamennyi területén jelenjen meg.

Feladatok

A helyi tantervben fejlesztési területenként, a tanmenetben jelöljük meg a feladatokat és módszereket.

Az egészségnevelés kiemelt témakörei:

- egészséges táplálkozás,
- betegség, balesetek elkerülése,

- egészségfejlesztő testmozgás,
- higiénés magatartásra nevelés,
- függőséghez vezető szokások (alkohol, dohányzás, drog) megelőzése,
- helyes egészségfelfogás kialakítása,
- társas kapcsolatok egészségügyi kérdései,
- mentálhigiéné, krízis prevenció,
- harmonikus kapcsolat kialakítására nevelés, konfliktuskezelés,
- családi életre nevelés, szexuális nevelés.

II.5.1.2. Egészségnevelési programhoz kapcsolódó hagyományaink

- Témanap megtartása.
- Mozgásélményben gazdag sportnap társintézmények bevonásával.
- Tanulmányi versenyeken való részvétel.
- Osztálykirándulások a természetbe, egészséges környezetbe.
- Egészséges táplálkozás gyakorlati feladatokkal klubdélután keretein belül a diákotthonban.

II.5.1.3. Egészségmegőrzés módszerei

- Egészségnevelés, egészségfejlesztés.
- Tanácsadás.
- Szűrővizsgálatok:
 - Iskolaorvosi szűrés.
 - Gyermek-ideggyógyászati felülvizsgálat.
 - Fogorvosi szűrés.
 - Ortopédiai szűrés.
 - Gyógytestnevelésre szorulóknak szűrése.
 - Tanulók szomatikus fejlődésének nyomon követése.
 - Munkaegészségügyi vizsgálat.

II.5.2. Környezeti nevelés elvei

Törvényi háttér

Környezetvédelmi törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítását, a környezet elemeinek és folyamatainak védelmét és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.

Legfontosabb alapelvei: a megelőzés, az elővigyázatosság, a leghatékonyabb megoldás, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékozódás és a nyilvánosság.

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

A **Természetvédelmi törvény** kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, a természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat. Kiemelt szerepet kell biztosítani a természet értékeinek megóvásában a civil szférának és az állampolgároknak, hiszen a nemzeti kincsnek minősülő természeti értékeink megőrzése az állampolgárok és önszerveződő csoportjaik aktív részvétele nélkül nem lehetséges.

A **géntechnológiai tevékenységről szóló törvényben** is fontos feladatként jelenik meg az oktatás, a képzés és a tájékoztatás. Ennek értelmében *„Az állami feladatok ellátása során a Kormány gondoskodik arról, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek felhasználóival, fogyasztóival az iskolai és az iskolán kívüli oktatás, képzés, tájékoztatás keretében ismertetésre kerüljön a géntechnológia lényege és alkalmazásai, az így módosított szervezetek használatának környezeti, egészségügyi, gazdasági, társadalmi hatásai és kockázatai”*.

Az **állatok védelméről és kíméletéről szóló törvény** célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni.

Nemzeti Környezetvédelmi Program helyzetértékelése szerint: *„A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka. A lakosság ismeretei a környezetről, a környezetvédelemről, annak megóvásáról hiányosak, és többnyire nem megfelelő színvonalúak.”*. A társadalmi részvétel és tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységeknek.

A **Hulladékgazdálkodásról szóló törvény** kimondja, hogy a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával és terjesztésével – az állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek bevonásával, valamint közszolgálati hírközlő szervek igénybevételével – elő kell segíteni, hogy a társadalom környezeti kultúrája növekedjen.

II.5.2.1. A környezeti nevelés

- Megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő ill. élettelen környezettel.
- Kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére.
- Felkelti az igényt, képessé tesz:
 - a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására;
 - összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére;
 - a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
 - kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ez által a lehetséges megoldások megkeresésére;
 - az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
 - a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.
- A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés, hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálásra és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.

Hosszú távú célok:

Célunk, hogy tanítványaink egyéni képességeiknek megfelelően környezettudatos felnőttekké váljanak. Ennek érdekében tanulóinkban ki kell alakítanunk:

- A környezettudatos magatartást, mely esetükben a pozitív mintakövetést, a tudatos odafigyelést és az egyéni képességekhez és lehetőségekhez mért környezetvédelmi tevékenység szintjét jelenti.
- A személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és segített életvitelt.

- Környezet értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát.
- A természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését.
- Egészséges életmód igényét és el kell sajátítani az ehhez vezető, általuk is követhető technikákat, módszereket.
- Az általános célokra vonatkozó értékes szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozását, elemi szintű ökológiai gondolkodás kialakítását.
- Fenntarthatóságra nevelést.
- A környezetesztétika hatékony fejlesztését.
- Érzelmi és értelmi környezeti nevelést.
- Toleranciát és segítő életmódot.

Rövid távú célok:

A környezeti nevelés az oktatás és a nevelés valamennyi területén jelenjen meg.

Feladatok: A helyi tantervben fejlesztési területenként jelöljük meg a feladatokat és a módszereket.

Siker kritérium:

- környezeti nevelési tartalom a tanórákon;
- változatos, cselekvésbe ágyazott tanítási módszerek.

Erősítsük a tantárgyközi kapcsolatot, egységben lássák a tanulók az egy témához tartozó ismeretet.

Feladatok: Projektek kidolgozása /jeles napok, aktuális helyi programok.

Siker kritérium:

- rendszerszemlélet kialakítása
- ismeretek összekapcsolódnak.

A oktatók, minden dolgozó és minden szülő személyes példájukkal legyenek környezettudatos életvitel hiteles terjesztői.

II.5.2.2. Az iskolán kívüli környezeti nevelés néhány javasolt helyszíne

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

Tanórán:

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak az olyan, a hétköznapi élettel is kapcsolatos vonatkozások, amelyek a

diákokhoz is közel állnak. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit szintén felhasználjuk, alkalmazzuk. Így lehetőség nyílik az élményszerű tanításra és tanulásra. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint csak így lehet okosan, átgondoltan tenni a környezet megóvásáért.

Tanórán kívüli programok:

- A gyerekek olyan versenyeken és pályázatokon indulhatnak, ahol a környezetés természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat.
- Az iskolában rendszeresen különböző gyűjtési akciókat (elem-, alumínium-, papírgyűjtés) szervezünk.
- Természettudományi jellegű múzeumok látogatása pl. Gyula, Békéscsaba, Szeged.
- Szabadtéri, néprajzi múzeumok látogatása: letűnt korok embereinek életmódjáról, eszköz és anyaghasználatáról, természettel való kapcsolatáról lehet tanítani (pl.: Gyula: Tanyamúzeum, Ópusztaszer: skanzen).
- Túrázási, kajakozási, kenuzási lehetőségek.
- Tanösvény: Szabadkígyós, Póstelek – Békéscsaba.
- Versenyek (tisztasági verseny stb.).
- Sportkörök.
- Öntevékeny művelődési lehetőségek: a mozi, tv, video-játékok éppúgy ide tartoznak, mint a könyvek, oktató programok, múzeumok vagy közösségi házak programjai, természetjárás.
- Klubdelután: egészséges táplálkozás alapjainak megismerése.
- Sportnap, kerékpártúra, gyalogtúra: értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes.

Módszerek

Játékok

- szituációs,
- érzékelést fejlesztő,
- memóriafejlesztő,
- drámapedagógia,
- egyszerű képes feladatlapok.

Riport módszer

- fotóriport saját készítésű felvételekből,
- képgyűjtemény, témaalbumok lapokból,
- sorozatrajz.

Projekt módszer

- analízis-akcióprojektek (lekvár főzése, aszalás...) aktív, kreatív munka,
- természetvédelmi és fenntartási munkák,
- rekonstrukciós munkák,
- madárvédelmi feladatok,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- rend-, és tisztasági verseny.

II.5.3. Helyzetelemzés

Társadalmi környezet

Az egészségfejlesztés és annak egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés, a tanuló és a szülő részvételével az egészségi állapot erősítésére, fejlesztésére szolgál.

Az intézményünkben folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, a tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen valamint megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakorolva a személyiséget érő változásokra.

Az iskolai egészségfejlesztés az intézmény egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul az oktatók és tanulók egészségügyi ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszicho szociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Családi háttér

A családi háttér a tanulók többségénél sajnos nem rendezett; nevelő-oktató munkánkhoz csak részben kapjuk meg a szülők partneri megerősítését az egészséges életmódra neveléshez.

A kapcsolattartásban az iskola a kezdeményezőbb, felhasználva a családpedagógia hagyományos és új eszközrendszerét.

Iskolai környezet

A mellékhelyiségek állapota kielégítő, a kézmosók száma elegendő. Az iskola gondozott

udvara, igényesen kialakított parkja biztosítja a tanulóknak a szabadban tartózkodás és udvari játék lehetőségét, a sportpálya – a Városi Sportcsarnok bérletével – pedig kiegészíti a mindennapos testnevelés infrastrukturális feltételeit.

Tanulóink egészségi állapotának megőrzése érdekében szükség van egészségnevelési programokra. Az iskolának minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az iskola feladata, hogy nyújtson támogatást a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében.

Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Az iskola feladata az elsődleges megelőzés.

Az egészségre nevelésnek komplexitást kell alkotnia más tantárgyakkal, szabadidős tevékenységekkel, napszakokhoz kötődő egyéb cselekvésekkel, iskolai és kollégiumi élettel.

Az iskola a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

I.5.4. Humánerőforrás

A humán erőforrás jellemzői

A helyi adottságoknak, lehetőségeknek megfelelően: az intézményvezető vagy megbízottja, az egészségfejlesztő koordinátor, aki valamilyen célirányos képzésben vagy továbbképzésben részt vett oktató, az iskolaorvos, a védőnő, a testnevelő, a diákönkormányzatot segítő oktató.

Iskolapszichológus

Jelenleg nincs.

Iskolaorvos, háziorvos, védőnő

Az iskola egészségügyi ellátásról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását /szűrés, ellátás/ végző kijelölt fogorvosa. Az iskola egészségügyi feladatokat az orvos és a védőnő közösen látja el.

Feladataik a következőképpen csoportosíthatók: /Ez a felsorolás minden tekintetben-összhangban van az egészségügyről szóló 1997. CLIV törvény 38. § /1/ és /2/ bekezdésével/

- a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi fejlődés

követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak /szekunder prevenció/

- közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve /pl. előadás az egészséges táplálkozásról/
Az egészségfejlesztő programok lebonyolításban és szakmai ellenőrzésben elengedhetetlen segítség az iskolaorvos, iskolapszichológus és a védőnő.

II.5.5. Baleset megelőzés, balesetellátás

Az osztályfőnökök minden tanév első tanítási napján balesetvédelmi oktatást tartanak, tudatosítják a baleset-megelőzéssel, munka és tűzvédelemmel, személyi biztonsággal kapcsolatos szabályokat. A szaktanárok az első órán a tantárgyaknak megfelelő munkavédelmi és baleset-megelőző oktatást végeznek. A könnyű sérüléssel járó baleseteket helyben kezeljük. Súlyosabb sérülésnél az iskolaorvost, vagy a mentőket értesítjük a szülőkkel párhuzamosan.

II.5.6. Egészségnevelés

Az egészségnevelési program célja

Közvetlen célunk a tanulók egészségvédelme, egészségfejlesztése és az egészséges életmódra történő felkészítése. Ebből adódóan programunk az egészség megőrzését, kondicionálását, erősítését, fejlesztését célozza.

Ezt úgy tudjuk elérni, ha tanulóink a célhoz vezető szabályokat megismerik, elfogadják, majd mindennapi gyakorlattá tudják tenni. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások – hatékonyan – a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.

Az egészségfejlesztés főbb területei

- a dohányzás visszaszorítása, illetve korlátok közé szorítása
- az alkohol és a drog prevenció
- az egészséges táplálkozás
- az aktív testmozgás, és a mozgásszervi betegségek csökkentése
- a mentális betegségek megelőzése
- az AIDS prevenció

Kiemelt fejlesztési követelmények:

A tanulók rendelkezzenek alapvető ismeretekkel: az emberi test működéséről, a testi és a lelki

egészség összefüggéséről, a betegségek és a balesetek elkerülésének módjairól. Az egészségkárosító és szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzéséről, a szexuális kultúráról.

- **9. évfolyam:** lelki egészség, személyiség kialakulása, önismeret, önkontroll, lelki feszültség, konfliktuskezelés, technikák, testi egészség, balesetek megelőzése, egészséges táplálkozás, háztartás és környezetvédelem, káros szenvedélyek hatása
- **10. évfolyam:** lelki egészség: szorongás, stressz, feszültség, fáradtság oldásának technikái, önálló döntés képessége, személyes felelősségvállalás, pozitív-negatív élmények feldolgozásának képessége testi egészség: betegségek és megelőzésük, egészséges öltözködés, személyi és testi higiéné, helyes testtartás, rendszeres testedzés fontossága, káros szenvedélyek hatása
- **11. évfolyam:** lelki egészség: művészi önkifejezés, humor, játék, testi egészség, egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése, gyógyítása, szexuális élet megkezdése
- **12. évfolyam:** lelki egészség: empátia, figyelmesség és egymáshoz való alkalmazkodás, rugalmasság-autonómia megőrzésére irányuló erő, belső stabilitás kialakítása, testi egészség: szűrőprogramok, rehabilitáció jelentősége, önvizsgálat jelentősége, betegekkel és fogyatékosokkal szembeni magatartás, káros szenvedélyek hatása

Az egészségnevelés lehetőségei osztályfőnöki órákon

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete /testi higiénia/, egészséges testtartás, a mozgás fontossága /testedzés fontossága/
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe, a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamatok /gyógyszerhasználat/
- elsősegély-nyújtási ismeretek, barátság, párkapcsolatok, szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben /AIDS prevenció/
- személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- tanulás és tanulás technikái
- rizikóvállalás és határai /közlekedés, személyes biztonság/
- szenvedélybetegségek elkerülése /alkoholizmus, dohányzás, játékszenvedély/
- tanulási környezet alakítása, a természethez való viszony az egészséges környezet jelentősége /zaj, légszennyezés, hulladékkezelés

Hosszú távú céljaink

- tanulók életvezetésének, viselkedés és környezetkultúrájának helyes alakítása

- betegségek megelőzése, a korai szűrésekben való részvétel biztosítása
- egészséges táplálkozás érvényesítése
- aktív testmozgás elterjesztése
- egészségkárosító magatartásformák elkerülésére
- alkohol-, drog és dohányzás visszaszorítására nevelés
- a tanulók egészségének megőrzéséhez szükséges kompetenciák fejlesztése /életvitel, mozgásprogram, étrend kialakítása, szociális készségek/

II.5.7. Feladatok, tevékenységek és a megvalósítás szinterei

A tanulás egészséges és biztonságos feltételeinek biztosítása érdekében minden oktató feladata megismertetni és betartatni a tanulókkal:

- a közösségi együttélés szabályait /házi rend/
- a helyiségek rendjét
- a mellékhelyiségek, öltöző, mosdók helyes használatát
- tanórák közti szünetekben való szellőztetést
- napszaknak, időjárásnak megfelelő világítás használatát
- optimális osztálytermi környezet és légkör kialakítását
- a társas együttműködés alapvető normáit
- az önálló tanulás technikáit
- a padban történő helyes ülés mód elsajátítását
- a közvetlen tanulási környezet rendben tartásának szabályait
- az ebédlőben való viselkedés, az alapvető étkezési kultúra alkalmazását

Tanórai feladatok, tevékenységek

- serdülőkori önismereti, személyiség és kompetenciafejlesztő foglalkozások, problémamegoldó gyakorlatok, esetelemzések osztályfőnöki szakórákon
- az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretek elsajátítása, gyakorlása, információk feldolgozása
- egészséges napirend, étkezési és tanulási szokások kialakítása
- közlekedési, fogyasztóvédelmi és balesetvédelmi ismeretek oktatása
- viselkedés és mozgáskultúra fejlesztése /osztályfőnöki, erkölcsstan, testnevelés, tánc/
- tanulók optimális terhelése
- tanulói gyűjtőmunka, kiselőadások, plakátok készítése a különböző egészségnevelési témakörök feldolgozása során
- prevenciós előadások, oktatófilmek megtekintése

- szituációs és szimulációs gyakorlatok
- stressz és konfliktuskezelő technikák megismerése, gyakorlása

Tanórán kívüli feladatok

- a büfé egészséges életmódot támogató kínálatának biztosítása
- egészségügyi szűrések,
- pszichés problémák feldolgozásának segítése /szükség esetén a Pedagógiai szakszolgálat, Gyermekjóléti szolgálat munkatársainak, iskolaorvosnak a bevonásával/
- túrák, kirándulások
- sport és egészségnap
- versenyek, vetélkedők
- egyéni és kiscsoportos fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó, pályaorientációs programok,
- a szabadidő hasznos, értelmes eltöltését, a regenerálódást segítő egyéb programok biztosítása.

II.5.8. Segítő kapcsolatok

Intézményen belüli segítők	Intézményen kívüli segítők
osztályfőnök, mint elsődleges oktató, nevelő testnevelő, a tanulók testi, fizikai állapotának fejlesztője oktatók nevelő, oktató munkatársak	szülők iskolaorvos védőnő pszichológus felkért, meghívott előadók szociális munkás egészségfejlesztő tanár mentálhigiénés szakember Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat az iskola fenntartója mentőtiszt orvos ÁNTSZ szakember

II.5.9. Az oktatók szerepe az egészségnevelésben

A gyerekek az életvitelüket többnyire minták követésével alakítják, ezért különösen fontos az oktatók példamutató életmódja. A tanár az egész személyiségével nevel, így válik az erkölcsi nevelés alapjává a példamutatás. Az oktató egyéni és testületi magatartásának tükröznie kell azt a közösségi értékrendet, amire a tanulókat nevelni akarjuk. Minden ismeret és hitelesen közvetített tudás a tanulók tájékozottságának, műveltségének gyarapítása mellett erkölcsi ítélőképességüket is segíti.

Az erkölcsi értékek a mindennapi cselekvésben alakuló szokások, az értékek tudatosulása útján válnak a hétköznapi élet irányítására alkalmas jellemformáló erővé.

Az iskola, mint léttér is befolyásolja a tanulók egészségét és pszichikumát, ezért az iskolai környezetnek meghatározó szerepe van az életvitel és napirend alakításában.

II.5.10. Hatékonyság és eredményességvizsgálat

Az egészségfejlesztési program megvalósításának hatékonyságát legalább kétféleképpen vizsgáljuk az egyes tanulók, osztályközösségek és partnerek körében az alábbi területeken és módszerek alkalmazásával:

Személyiségjellemzők	Pedagógiai megfigyelések Tanulói önjellemzés Érdeklődés felmérése
Ismertetés attitűdváltozás	Irányított beszélgetés. Kérdőíves felmérés
Magatartásváltozás	Cselekedetek, valós élethelyzetekhez való alkalmazkodás vizsgálata folyamatkövető megfigyeléssel.
Az egészségnevelés iskolai feltételrendszere	Oktatótestületi önértékelés

Ezzel kapcsolatos teendőink:

- Gondoskodjunk az osztálytermek megfelelő, rendszeres szellőztetéséről;
- Feleljen meg az osztálytermek berendezése az egészségügyi szempontoknak.
- Figyeljenek az oktatók a gyerekek megfelelő testtartására. Az ülésrend kialakítása tegye lehetővé minden tanuló számára a megfelelő, egyéni adottságokat is figyelembe vevő (pl. rövidlátás, hallási zavar) testhelyzetben történő figyelmet és tanulást. Ügyeljünk arra, hogy az ülésrend időszakonkénti változtatásával nyújtsanak változatosságot a gyermekek szemének és gerincének terhelésében.

II.5.11. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az elsősegélynyújtás alapismeretek célja, hogy a tanulók:

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroljuk velük az elsősegély-nyújtási alapismereteit,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében támogatjuk az oktatók részvételét elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják a helyi tantervben szereplő (életvitel, környezetismeret, természetismeret) tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek:

- rovarcsípések
- légúti akadály
- vegyszer okozta sérülés
- égési sérülés
- forrázás
- magasból esés

Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozás keretében évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezésére kerül sor.

II.5.11.1. Diabétesszel élő tanulókkal kapcsolatos szabályok

Speciális étkeztetésre vonatkozó szabályok

A diabéteszes tanulónak lehetősége van szükség esetén, soron kívüli étkezésre is.

A diabéteszes tanulókkal kapcsolatos iskolai szabályok

Biztosított a diabéteszes tanuló betegségével kapcsolatos egyéni igény, mint pl. tanóra alatti étkezés, mosdóhasználat, vércukorszint mérés, szükség esetén inzulinbeadás.

Kiemelt figyelmet fordítunk a testnevelés órák előtti és alatti oktatói teendőkre, hiszen a testmozgás csökkenti a vércukorszintet, a megerőltető sport viszont emelheti a vércukorértéket, ami akut anyagcsere-felborulást eredményezhet. Ha az oktató a tanóra alatt érzékel a tanulónál tüneteket, akkor haladéktalanul értesíti az iskola védőnőjét, iskolaorvosát és a diákot biztonságos helyre (tornatermi tanáriba) kíséri.

Ha valaki rosszul van, zavartnak tűnik, sápadt, a bőre verejtékes, alacsony vércukorszintre gyanakodhatunk. Amennyiben az illető eszméleténél van, rá kell kérdezni a betegségére és arra, hogy van-e nála glükóz tabletta vagy más, cukor tartalmú rágesálni való, ami az ilyen helyzetekben segíteni szokott.

A diabéteszes tanuló eszméletvesztése esetén mentőt kell hívni és a tanuló szüleit/gondviselőit értesíteni szükséges. A diabéteszes tanulók ellátását az iskolai védőnő, iskolaorvos és az egészségügyi végzettséggel rendelkező étkezési ügyintéző végzi.

A diabéteszes tanulók speciális igényeinek ellátására, esetleg más krónikus betegségben szenvedő (pl. epilepszia, pánikroham, stb.) tanuló ellátására vonatkozóan rendszeresen, kötelező jelleggel részt kell venni 30 órás oktatói továbbképzésen a diabéteszes tanulók speciális igényüknek az ellátása érdekében, amely beszámít az oktatók részére előírt hatvan órába (12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról, 141.§, és a 142§).

Az intézmény valamennyi tanulója részére rendszeres tájékoztatást nyújtunk a diabétesszel élők speciális igényeire vonatkozóan, akár kötelező jelleggel az osztályfőnöki órák tananyagában. Kiemelt szerepet kap a preventív szemlélet kialakítása.

Az oktatótestület tagjai rendszeres tájékoztatást kapnak az iskolában tanuló és kollégiumban lakó diabéteszes tanulókról.

A tanulók rendelkeznek diabéteszes adatlappal, ahol feltüntetésre kerülnek a tanuló személyes adatai, a betegségével összefüggő információk, gyógyszerérzékenysége, alkalmazott terápiája, rosszullétei, a gondviselő elérhetőségei, a kezelőorvos és annak elérhetősége, stb. Az adatlap mindenki számára elérhető, aki kapcsolatban van a tanulóval (pl. oktatók). Az iskolai védőnővel, iskolaorvossal szoros kapcsolatfenntartás biztosított ezen tanulók vonatkozásában.

Az adatkezelési szabályzat betartása szükséges.

Az említett betegségben szenvedő tanuló szülője, gondviselője rendszeresen köteles tájékoztatni az iskolai illetékest, nyilatkozni a gyermeke egészségi állapotáról, a tanuló krónikus betegségeinek aktuális tényéről.

A diabéteszes anyagcsere ellenőrzéséhez, és az akut anyagcsere felborulás rendezéséhez szükséges eszközök

(Az intézmény rendelkezik vércukorszint méréshez szükséges eszközökkel. Biztosítva van az inzulinadagolás és az önellenőrzés eszközei is az intézményben, ill. a kollégiumban. A „technikai csomag” tartalmaz vércukormérő készüléket (tű, tesztcsík, elem), elemet az inzulinpumpához/szenzorhoz, egyszer használatos steril injekciós tűt és fecskendő, kézfertőtlenítő/ bőrfertőtlenítő szert.

Az intézmény rendelkezik a hypoglikémiás készenléti csomaggal, mely tartalmaz szőlőcukrot, kézfertőtlenítőt/bőrfertőtlenítőt szert. Az iskola a 18 évnél fiatalabb 1-es típusú diabéteszrel élő tanuló szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján a speciális ellátást biztosítja.

Az intézmény biztosítja a vércukorszint szükség szerinti mérését, valamint szükség esetén orvos értesítését olyan oktató vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező foglalkoztatott személy útján, aki a szakképző intézmény által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalta vagy az iskolaorvos vagy iskolavédőnő útján a tanítási idő alatt biztosítja.

A szülő, vagy más törvényes képviselő az ellátáshoz szükséges kérelmét az Eütv. 15. § (5) bekezdésével összhangban megtett formában nyújthatja be az intézmény igazgatójának címezve.

Az esetleges rosszullét esetén az Eütv.-vel összhangban a feljebb vázolt eljárásrend lép életbe.

II.5.12. Környezeti nevelési program

Elengedhetetlen, hogy a mai világban a jövő és egészségesebb élet reményében ne tartsuk be a legfontosabb környezeti neveléshez kapcsolódó alapelveket és ne fogalmazzunk meg ezek elérésére irányuló célokat.

A környezeti nevelés legfontosabb alapelvei:

- az emberben eredendően benne rejlő természetszeretet kibontakoztatása,
- a természet- és embert tisztelő szokásrendszer kialakítása,

- a belső késztetések esztétikai, érzelmi, erkölcsi megalapozása
- az intellektuális és érzelmi hatások felhasználásával a szokásrendszerek elmélyítése,
- az ökológiai gondolkodás és a környezettudatos szemlélet kialakítása.
- az egyetemes természetnek (a világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, a maga alkotta környezetével és kultúrájával együtt.

Környezeti nevelési célok

- fenntarthatóságra való nevelés (élethosszig tartó), az ökológiai szemléletmód segítségével
- rendszerszemléletre való nevelés,
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása, a kultúra fontossága,
- tolerancia és segítő életmód, az állampolgári felelősség
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása,
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata,
- helyzetfelismerés, problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése,
- globális környezetvédelmi összefüggések megértése,
- fogyasztás helyébe életminőség helyezése,
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása.

A mindennapi élet során figyelünk, hogy takarékosan bánjunk az energiaforrásokkal, csökkentjük a hulladékok mennyiségét.

Fontos szempontnak tarjuk az iskola külső és belső környezetét esztétikusan kialakítani és megteremteni az egészséges iskolai munka feltételeit.

A fenntarthatóság megvalósításának eszközei, módszerei intézményünkben:

- mindennapi működésünkben kiemelt figyelmet fordítunk a takarékos energiafogyasztásra, a környezetbarát termékek használatára, az ésszerű anyag-és hulladékgazdálkodásra.
- oktató-nevelő munkánkban kiemelt helyet adunk a helyi közösség életéhez kapcsolódó tevékenységeknek,
- pedagógiai munkánk a tanulók életkorát és egyéni sajátosságait messzemenően figyelembe veszi, sokféle pedagógiai módszert vesz igénybe a környezetbarát szemlélet kialakításának érdekében – újszerű tanulásszervezési formák/téma napok, témahetek/, tanulás-módszertani foglalkozások, projektpedagógia
- az iskola valamennyi dolgozója példát mutat a diákoknak a környezetbarát szemlélet, az egészséges életvitel tekintetében.

II.6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A tanulás-taníthatóság kérdésében

A harmonikus személyiség fejlődéséhez feltétlenül szüksége van egy gyereknek sikerekre, önbecsülésre, elismerésre. Ennek érdekében a tanárnak törekednie kell tanítványai személyiségének minél mélyebb megismerésére, tanulási módszereinek alakítására. Minden gyerek számára biztosítani szeretnénk a benne lévő értelmi, érzelmi és testi adottságok kibontakozását, elismerését.

A tanulási kudarcnak kitett, lemaradó tanulók számára kiscsoportos, egyéni korrepetáló foglalkozásokat szerveznek a munkaközösségek, fejlesztő pedagógus bevonásával. Értékelési módszereink összhangban vannak az egész tanítási, nevelési folyamattal, differenciálási elveinkkel. Az értékelés – amennyire lehetséges – személyre szabott. Így az osztályzás mellett fontos szerephez jut a szóbeli értékelés is. Ahogy az oktatásban törekszünk a változatos formákra, úgy az értékelés is többféle tevékenység alapján történik. Munkájáról, viselkedéséről a diák folyamatos visszajelzést kap.

A tanórán kívüli programokban

Fontosnak tartjuk, hogy a valamilyen szempontból gyengébb tanulóknak is legyen személyre szabott lehetőségük arra, hogy megmutassák saját speciális képességeiket, értékeiket, fejlődésüket. Iskolánk tanórán kívüli programjai ezt a célt is szolgálják.

A szociális kérdésekben

A szociális hátrányok enyhítésével alapvetően az osztályfőnökök közössége foglalkozik. Az osztályfőnökök látják leginkább – természetesen a szülők tájékoztatását felhasználva -, hol kell segítség.

A beilleszkedési kérdésekben

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulókkal elsősorban az osztályfőnök foglalkozik, szükség esetén kéri a nevelési tanácsadó, iskola pszichológus segítségét. A velük kapcsolatos pedagógiai tevékenységnek különféle fórumai vannak: kisebb és nagyobb közösségek segítik őket pl. osztályközösség, sportkörök, érdeklődési körök. Ezeknél a tanulóknál különös hangsúllyal igyekszik előtérbe helyezni a tanításon kívüli, de az iskolai közösséghez kapcsolódó tevékenységeket (pl. szakkörök, kirándulások, táborok stb.).

II.6.1. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A hátrányos helyzetű tanulókat, valamint a tanulásban elmaradt hátrányos helyzetű tanulókat korrepetálással segítjük és biztosítjuk annak esélyét, hogy a választott iskolát eredményesen elvégezzék.

E cél elérésének érdekében, ha szükséges, külső szaktanárokat is igénybe veszünk. A tanulók

részére tanulás-módszertani foglalkozást szervezünk.

Feladatunk:

- a lemaradt tanulók tantárgyi korrepetálásának megszervezése;
- idegen nyelvi, tantárgyi korrepetálás;
- számítógépes alkalmazások használatának segítése;
- szakrajz-szakmai tárgyak felzárkóztatásában segítségnyújtás;
- könyvtárhasználat;
- a testedzés és a sportolás biztosítása.

A tervezett felzárkóztató foglalkozásokhoz a szükséges szaktanári lehetőségekkel rendelkezünk. A felzárkóztató foglalkozások a választható órakeret terhére az igényeknek megfelelően változtathatók. A tanuláshoz való viszony, a későbbi önképzésre való igény, annak módja és jellege azoktól a magatartási formáktól és szokásoktól függ, amelyeket az egyén az iskolaidő alatt szerzett és gyakorolt be.

Nagyon fontos, felelősségteljes feladat hárul az osztályfőnökre, és az osztályban tanító oktatókra hogy feltárják az osztályba járó tanulók közül kik a tanulásban kudarcnak kitettek. Már a 9. évfolyamban ki kell szűrni azokat a tanulókat, akik tanulási nehézségekkel küzdenek. Ebben segítséget kérhetünk a nevelési tanácsadótól (megfelelő létszám esetén helyben végzik a tanulók vizsgálatát).

A felmérés során ki kell derülnie, hogy mi a kudarc oka:

- otthoni szociális helyzet, ingerszegény környezet;
- a szorgalom hiánya;
- a céltudatosság hiánya;
- képességbeli hiányosság;
- nem megfelelő tanulási módszer;
- az előképzettség hiányossága, stb.

A felzárkóztatás módszerét csak az okok megállapítása után lehet meghatározni. Tisztában kell lenni azzal, hogy a tanulási nehézségek csak nagyon ritkán vezethetők vissza egyetlen okra. A probléma az esetek többségében általában igen összetett, ezért a korrigálás is igen idő és energiaigényes.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásában jelentős szerepe van:

- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatának;

- a tanulók egymás közötti személyes kapcsolatának (ne közösiítsék ki a gyenge, beszédhibás v. más problémával küszködő társaikat);
- tanuló párok alakításának (a szorgalmas, segítőkész tanulók sokat tudnak lendíteni gyenge társaikon, ha együtt tanulnak);
- minden oktató feladata, hogy a tanórai tanulás megszervezésénél vegye figyelembe a tanulók egyéni képességeit, és módszereit az osztály tanulóiinak képességeihez igazítsa;
- megfelelő, kis létszámú csoportban történő korrepetálás v. felzárkóztatás lehetőségének biztosítása.

Nagyon fontos, hogy diákjainkat ne csak a 9. osztályban figyeljük. Vegyük észre, ha tanulóink közül valaki tanulmányi munkájában, magatartásában negatív irányban változik. Ha csak egy mód van rá, derítsük ki, hogy ennek mi az oka, hogyan lehetne visszafordítani a folyamatot. A szülői értekezletek, a fogadóórák alkalmával segítjük a szülőket nevelési, életvezetési gondjaik megoldásában.

II.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A középiskolában jelentkező tanulási hátrányok, kudarcok többféle – szociális és mentális – hátrányra vezethetők vissza. Az általános iskolához képest igen nagy váltást jelent a középiskolába kerülés – mind tanulási, mind lelki szempontból. A tanulók különböző előképzettséggel, eltérő családi háttérrel, különböző (sokszor helytelen) tanulási módszerekkel rendelkeznek; ezek a tényezők tanulási kudarcokhoz vezethetnek.

A tanulási hátrányok és nehézségek felismerése az osztályfőnök és a szaktanárok feladata. Abban a kérdésben, hogy a tanuló tanulási nehézséggel küzd-e, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt. Az okok feltárásában, esetleges kezelésében az iskola nevelői, és az iskolapszichológus is segítséget nyújthat.

A kezdeti (általános iskolából hozott) tanulási-tudásbeli hátrányok kiszűrése és csökkentése, illetve a felsőbb évfolyamokon a tanulási kudarcok kezelése elsősorban az iskola feladata.

II.6.3. A hatékony tanulás módszereinek megismertetése a diákokkal és a tanulási nehézségekkel küzdők felzárkóztatása

A hagyományos, korszerűtlen iskolában az ismeretek átadását és ennek reprodukív számonkérését helyezték előtérbe, amely napjainkra megkérdőjelezhető. Oktató munkánk középpontjába a következtetésekre képes gondolkodásmód és az önálló, kreatív véleményalkotásra való nevelést helyezzük. Meggyőződésünk, hogy tanulóinknak stratégiai

tudást is át kell adnunk, amely leírja az adott ismeret elsajátításának mikéntjét. Célunk egyrészt a tanuláshoz való pozitív hozzáállás formálása, másrészt a hatékony tanulási technikák kialakítása. Ennek legfontosabb feltétele, hogy a tanítás során nemcsak a tanulók figyelmére, emlékezetére hagyatkozunk, hanem arra is törekszünk, hogy a tanulók minden pszichés működését aktivizáljuk (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezés, képzelet, gondolkodás, cselekvés, érzelem, akarat).

Az osztályt ismételő tanulókat egyénenként és kiscsoportokban hozzásegítjük, hogy tanulási problémáikat minél könnyebben tudják leküzdeni. A tanulót egyéni képességéhez igazodó tanulási módszerek megtanításával tovább segítjük.

Célunk, hogy a tanulók felismerjék a tanulást segítő technikákat, majd kipróbálják azokat, s utána összeállítsák a teljesítmény elérésének érdekében a lehető legcélszerűbb, és legtakarékosabb eszközökkel és módszerekkel kiépített egyéni stratégiát.

A fent vázolt fejlesztéssel a következő hatásokat kívánjuk elérni:

- Alakuljon ki a tanulóknak az a képesség, hogy a szellemi munkát örömmel, alkotó módon végezzék, még akkor is, ha közben nehézségeik, problémáik adódnak.
- Rugalmasan alkalmazkodjanak a követelmények mennyiségi és minőségi változásaihoz.
- Formálódjék az önképzésre való igényük.
- Jussanak sikerélményhez a tanulók és a oktatók egyaránt.

A felzárkóztatás feladatai:

- Képesség szerinti sávok bontás (a csoportok színvonalának megfelelő, a fejlődést biztosító tanmenetek).
- A kötelező tantárgyakon kívüli foglalkozásokon elegendő lehetőség biztosítása.
- 9. osztályban a módszerek helyes megválasztása.

Indulási hátrányok kiküszöbölése:

- Egyéni foglalkozás, korrepetálás, felzárkóztató csoportba kerülés, tanórán differenciálás, fokozott segítségnyújtás.
- A tanulmányi munka segítése: fokozottabb ellenőrzés a tanulási foglalkozásokon, differenciálás a segítségnyújtásban; több segítség nyújtása a hátrányos helyzetű, ill. lassabban haladó tanulók számára.

A felzárkóztatás módja

A tanórán belüli felzárkóztatás módja: egyéni vagy csoportos foglalkoztatás. A szaktanár feladata annak megítélése, hogy mely tanulóknak kell ebben részt venniük, illetve mennyi idő van erre. Felzárkóztatás szervezhető nem kötelező tanórai foglalkozás keretében a tanulók érdeklődése, igénye szerint, illetve egyéni – egy-három tanuló részére szervezett – foglalkozás keretében, egyéni fejlesztési terv alapján.

II.6.4. Tehetséggondozás

A tehetség a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képesség. Iskolánk oktatói vallják, hogy mindenkinben van valamilyen tehetség. Ennek támogatása erősítheti a tanulók kötődését az iskolához. A tehetséggondozás alapja a minden tanulóra kiterjedő képességfejlesztés. Fontosnak tartjuk a tehetség minél korábbi tudatos fejlesztését. Az azonosítás célja, hogy felismerjük, milyen szükségletei vannak a tanulónak, miben erős, miben jó, és ennek alapján számára a legmegfelelőbb programokat javasoljuk, amelyek fejleszthetik a benne lévő adottságokat, képességeket.

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők, szakmai munkaközösségek, szaktanárok, illetve szakoktatók végzik.

II.6.5. Képesség kibontakoztatását segítő pedagógiai tevékenység

Önképző körök, diáksportkör, tanfolyamok, nyelvvizsgára felkészítő programok, tanulmányi és sportversenyek, kulturális rendezvények, tanulmányi kirándulások, könyvtár és múzeumlátogatások, hitoktatás alkotják e területre irányuló tevékenységünket.

Tanfolyamokat az iskola a tanulók érdeklődésének és a szaktanár vállalkozásának függvényében indít. Az iskola által szervezett tanfolyamokon való részvételt a szülő írásban kéri a tanfolyamvezetőtől. A tanfolyamokon való részvételért félévenként előre térítési díj fizetendő. A tanulmányi, szakmai és sport versenyeken való részvétel a kiemelkedő teljesítmények függvényében lehetséges.

A tanulók – szaktanári felkészítést igénybe véve az intézményi, a területi és az országos hirdetésű versenyeken vehetnek részt.

Az iskola könyvtára nyitvatartási idejében a tanulók és a oktatók rendelkezésére áll. Használati rendjéről a könyvtári szabályzat intézkedik.

A tanulóifjúság megfelelő érdeklődése esetén a társ intézmények bevonásával elősegítjük a szakirányú önképzés lehetőségét. A munkaközösségek tananyagot kiegészítő ismeretek megszerzéséhez üzem-, és intézménylátogatásokat, az osztályfőnök és a szülői szervezet osztálykirándulásokat szerveznek. Időpontját a tanév elején tervezzük. A tanulmányi és az osztálykirándulás előkészítése során ismertetni kell a tanulókkal a kirándulás célját. A kirándulás költségeit a tanuló (szülő, gondviselő) viseli. A tanuló részére túlzott költséggel járó kirándulás szervezését kerülni kell.

Az iskola tanulói, közösségei (osztályok, diákkörök, szakkörök) egyéb rendezvényeket is tarthatnak. Az ilyen jellegű rendezvényekre az intézmény vezetőségétől engedélyt kell kérni. Az engedélyezett összejöveteleken biztosítani kell a oktató részvételt. A hit-és vallásoktatásban való részvétel a tanuló számára önkéntes. Az intézmény együttműködik a területileg illetékes történelmi egyházakkal.

II.6.6. Az iskola gyermekvédelmi tevékenységének célja

Egyre súlyosbodó szociális problémák miatt az egyes családokban olyan funkciózavarok léteznek, melyekkel a család nem tud egyedül, külső beavatkozás nélkül megbirkózni. A gyermek és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő – óvó intézkedést tegyen a rászorulóik érdekében, öröködjön a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermekek elviselhető életlehetőségei felett.

A gyermekvédelmi tevékenység fontosabb feladatai:

- a gyermekek elemi szükségleteinek (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) kielégítése a családban,
- a tanulók egészséges fejlődéséhez szükséges nevelési légkör biztosítása, és testi épségük megóvása a családon belül és kívül,
- a tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás, segédeszközök hozzáférhetőségének biztosítása igény szerint,
- a család szociális-, és anyagi helyzetének megfelelően a különféle támogatások pénzbeli és természetbeli felkutatása, a hozzájutás segítése, valamint tanácsadás,
- gyors és hatékony intézkedés a gyermeket veszélyeztető helyzetekben,
- a rendszeres iskolába járás folyamatos ellenőrzése, szükség esetén eljárás

kezdemenyezése,

- együttműködés más intézményekkel (CSSK, GYJSZ),
- családok látogatása,
- tanulási nehézségekkel, magatartási zavarokkal küzdő tanulók kezelése,
- információáramlás a– oktató –egészségügyi dolgozó – vezető között (szoros szakmai együttműködés, esetmegbeszélés).

II.7. A tanuló jutalmazásával összefüggő szabályozások

A tanuló jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelésének alapelvei A tanulók jutalmazásának alapelvei

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

A jutalmazás konkrét formáit a házirend a tanulók jutalmazásának irányelvei című pontja tartalmazza.

II.7.1. Az iskolában adható elismerések, dicsérek

Egyéni jutalmazás - Az iskolában adható elismerések, dicsérek

Szaktanári dicséret: A szaktanár a tanulót példaként állítja az osztályközösség elé, a dicséretet az elektronikus napló útján a szülő tudomására hozza

Osztályfőnöki dicséret: Az osztályfőnök vagy a szaktanár a tanulót példaként állítja az osztályközösség elé, és dicséretét az elektronikus napló útján, indoklással a szülőknek is tudomására hozza.

Igazgatói dicséret: Az igazgató az iskola hírnevét növelő tanulót dicséretben részesíti

Oktatói testületi dicséret: Az iskolai közösség érdekében folyamatosan végzett, igen jelentős, a kötelességén túlmenő tevékenységéért a nevelőtestület dicséretben részesíti a tanulót. Ezt az igazgató az iskolai közösség előtt nyilvánosan ismerteti. Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a naplóba, a törzslapba és a bizonyítványba kell bevezetni. Ezek a tanulók a tanév végén oklevéllel, könyvvel, ajándékutalvánnyal, tárgyjutalommal, kirándulással vagy pénzzel jutalmazhatók.

Az a tanuló, akinek intézményi szinten is kiemelkedő a teljesítménye, jutalmát a ballagáson vagy a tanévzáró ünnepségen az iskola közössége előtt nyilvánosan veszi át.

Az egyes tanulóközösségek jutalmazása

A közösen kifejtett eredményes erőfeszítést, a példamutatóan egységesen helytállást tanúsító tanulói közösséget, osztályt, diákköri vagy más csoportot – csoportos jutalomban lehet részesíteni. A csoportos jutalmazás formái lehetnek:

- kirándulás,
- színház-, filmlátogatás, stb.

II.8. Az oktatói testület által szükségesnek tartott további elvek

Oktatói továbbképzés

A módosítás értelmében az egy továbbképzési ciklusra vonatkozó továbbképzési kötelezettségét teljesítettnek kell tekinteni annak az oktatónak, aki a felsőoktatás keretében felsőoktatási szakképzésben felsőfokú szakképzettséget vagy szakirányú továbbképzésben szakirányú szakképzettséget szerzett [Szkr. 142. § (3a) bek.].

Az elérhető képzések listáját az ikk.hu honlapon a továbbiakban folyamatosan naprakészen tekinthetik meg az oktatók. [Szkr. 142. § (4) bek.]

A képzési és kimeneti követelményeket (KKK) érintő változások

A nem érdemi jellegű vagy a tanulóra kedvezőbb változás esetén a képzési és kimeneti követelményeket érintő változást a továbbiakban nem szükséges a változással érintett legalacsonyabb iskolai évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben bevezetni, illetve azt a bevezetést megelőző első tanév kezdő napjáig közzétenni [Szkt 11. § (4) bek.].

Programtervet érintő változások

A törvénymódosítás hatálybalépésével kivezetésre kerül a programterv (PTT) a szakképzés jogszabályban meghatározott tartalmi szabályozói köréből, a szakképző intézményben a nevelő és oktató munka a továbbiakban a KKK-kra figyelemmel kidolgozott intézményi szakmai program alapján folyik [Szkt. 12.§].

A szakmai oktatás kötelező foglalkozásainak az eddigiekben a PTT-ben szabályozott összesített száma a KKK-ban lesz meghatározva [Szkr. 12. § e) pont].

A szakmai oktatás megszervezése, foglalkozások, hiányzások

Hiányzás duális képzőhelyen, illetve felnőttképzési jogviszonyban

A tanulónak a mulasztását a keresőképtelenségről jogszabályban meghatározottak szerint kiállított igazolással (táppénzes papír) kell a duális képzőhely felé igazolnia és a szakképző intézménynek a duális képzőhely által a KRÉTA-ban rögzített adatok alapján kell azt figyelembe vennie [Szkr. 226. § (1) bek.]. Egyszerűsödött a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlatról való mulasztás

szabályozása, a továbbiakban nincs külön szabály az igazolatlan mulasztásra. Ha az igazolt és igazolatlan mulasztás együttesen meghaladja a tanítási éven kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló az évfolyam követelményeit nem teljesítette és magasabb évfolyamba nem léphet. Ez a szabály csak a tanulókra vonatkozik, a felnőttképzési jogviszonyban lévők mulasztásának kereteit a felnőttképzési szerződés rögzíti [Szkr. 226. § (2) bek.].

Egyéni tanulmányi rend lehetőségeinek szélesítése

Egyéni tanulmányi rend keretében a tanuló részleges vagy teljes felmentést kaphat már nem csak az ágazati alapoktatásban, hanem a szakmai oktatás bármely szakaszában való részvétel alól [Szkr. 195. § (5a) bek.].

Vizsgák

Ágazati alapvizsga

A módosítás rögzíti, hogy mentesül az ágazati alapoktatásban való részvétel alól, nem kell ágazati alapvizsgát tennie annak a tanulónak, illetve képzésben részt vevőnek, aki részs szakmát szerzett, ha az adott részs szakmát magában foglaló szakma szakmai oktatásában vesz részt [Szkr. 222/A. §; 256. § (3) bek. a) pont]. Új rendelkezés, hogy az értékelésnél az ágazati alapvizsga eredményét a KKK-ban meghatározottak szerint, de legalább tíz százalékos mértékben kell beszámítani [Szkr. 290. § (1a) bek.].

Érettségi vizsga

Előrehozott érettségi vizsga a továbbiakban - a szakmajegyzékes vizsga kivételével - bármely kötelező érettségi vizsgatárgyból tehető (számbeli korlátozás nélkül), legkorábban a tizenkettedik évfolyam május–júniusi vizsgaidőszakában, bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból pedig legkorábban a tizenegyedik évfolyam október–novemberi vizsgaidőszakában, a tanulói jogviszony fennállása alatt, a szakképző intézmény szakmai programjában a tanuló számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően [Szkr. 258. § (1) bek.]. A törvénymódosítás alapján a következő, 2023/2024. tanévtől az előrehozott érettségi vizsga a közösségi szolgálat teljesítésére tekintet nélkül megkezdhető. Egyáltalán nem kell közösségi szolgálatot teljesítenie a szakképzésben felnőttképzési jogviszonyban résztvevőnek, a közösségi szolgálat alól az igazgató által a szakértői bizottság javaslata alapján mentesített sajátos nevelési igényű tanulónak [Szkr. 258. § (2) bek.; 107. § (1) bek.].

II.8.1. Érdemjegyek/osztályzatok

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába, illetve szakképzési évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette (érdemjegyei minden, adott évben tanult) tantárgy esetében minimum elégséges év végi osztályzatot elérték.

A tanuló tovább haladásához és év végi osztályzásához kellő számú érdemjeggyel kell rendelkezni, mely esetében a következő szabályozás érvényes: a havi osztályzatok száma minimum annyi legyen, amennyi a tantárgy heti óraszám.

II.8.2. Hiányzások

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett a 163. §-ban meghatározott értesítési kötelezettségének.

Sikeres osztályozó vizsga után a tanuló magasabb évfolyamba léphet.

Gyakorlati hiányzások

Hiányzás a gyakorlati képzésből				
Igazolt órák száma	Igazolatlan órák száma	Iskolai szankció	Dokumentálás	Írásbeli értesítési kötelezettség
a gyakorlati órakeret 20 %-a felett	-	nem léphet magasabb évfolyamba	napló	tanuló/szülő
-	a gyakorlati órakeret 5 %a felett	nem léphet magasabb évfolyamba	napló	tanuló/szülő

A tanuló akkor teljesítette az iskolai gyakorlati oktatás feltételeit, ha a házirendben rögzített hetesi beosztáson részt vett, azt teljesítette. Ennek hiányában a tanítási év végig (minden év augusztus 31-ig) azt pótolni köteles, ellenkező esetben tanulmányi évfolyamát nem fejezheti be, az évfolyamot ismételni köteles.

Ágazati alapvizsga

Az ágazati alapoktatás évfolyamairól a szakmai oktatás évfolyamaira csak abban az esetben léphet tovább, ha a Képzési Kimeneti Követelményeknek megfelelően sikeres ágazati alapvizsgát tett.

II.9. A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére alapvetően integrált oktatást biztosítunk. A tantárgyi keretek között megjelenő etnikai kisebbség kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, népviseletének és életmódjának megismerése nem elkülönítetten, hanem az évfolyamok tantervi követelményeiben beépítve, az egyes témakörök részterületeiként megjelennek, és azok a Magyarországon élő többi népcsoporttal együtt tárgyalásra kerülnek.

A településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- Tanórák.
- Osztályfőnöki órák.
- Tanórán kívüli tevékenységek:
 - szakkörök,
 - hagyományörző rendezvények,
 - kiállítások szervezése, rendezése,
 - szabadidős tevékenységek,
 - színház és múzeumlátogatás,
 - hangverseny látogatás.

A tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére, tiszteletben tartására.

III. Képzési Program

Bevezető

Az intézmény szakmai célja hiteles embereket és jó szakembereket nevelni. Olyan kiváló egyéniségeket, akikre egész hátralévő életünkben büszkék lehetünk. Akiknek hitük van, értékrendjük van, és céljaik vannak. Akik képesek a saját lábukra állni, és egy napon jól képzett szakemberekké, felelősségteljes állampolgárokká és szülőkké válni. Olyan szakemberek képzését tűztük ki célul, akik felelősségteljesen és környezettudatosan akarnak tenni a saját maguk és embertársaik érdekében. Célunk a magas szintű szakmai tudással rendelkező szakemberek képzése, akik eredményesen hasznosítják szakmájuk területén az új és modern szaktudás elemeit és vívmányait is.

III.1. A szakképzési rendszer felépítése



A szakképzés intézményei:

Technikum:



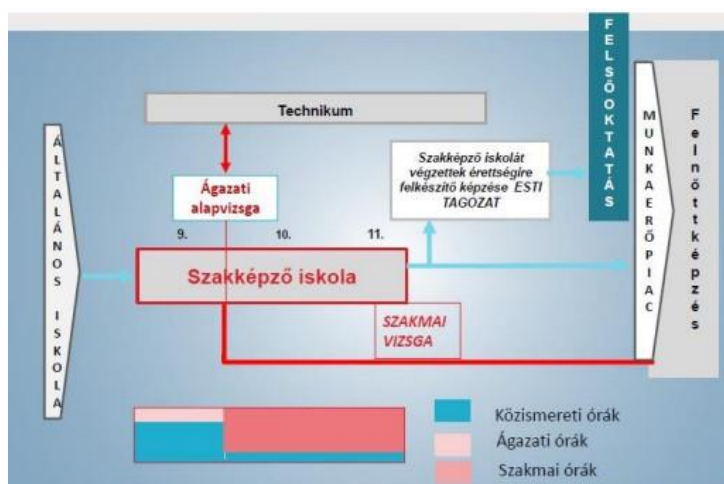
Nevében jelzi a végzettséget, mivel itt a végzettek technikusok lesznek. A képzés egységes szervezése, dualitása és a felsőoktatáshoz való erősebb kapcsolása indokoltá teszi a változtatást. A technikusképzés 5 éves. Az első két év ágazati ismereteket adó képzése után a második ciklusban duális képzés folyik. A képzés időszakában a képzőhely a tanulóval szakképzési munkaszerződést köt, amely a képzés alatt jövedelemhez juttatja a tanulót. A technikumban elért tanulási eredmények megteremtik a lehetőséget, hogy a jó tanulmányi eredménnyel végzettek a szakmai vizsgájuk eredményének beszámításával tovább tanulhassanak felsőoktatásban azonos ágazaton belül.

Az 5 éves technikus szakmai oktatás:

- először ágazatot választ a tanuló, 2 évig ismerkedik az ágazati alapokkal, illetve közismereti tárgyakat tanul, az első két évfolyamon ágazati alapoktatás folyik,
- 10. évfolyamot követően, a sikeres ágazati alapvizsga után történik a szakma-, vagy szakmairány választás
- matematikából, magyarból, történelemből, valamint egy idegen nyelvből ugyanaz a tananyagtartalom és az óraszám, mint gimnáziumban. Ezekből a tárgyakból érettségi vizsgával zárul az oktatás, matematikából, magyar nyelv és irodalomból, valamint történelemből előrehozott érettségi lehetőséggel
- a szakmajegyzékes vizsga lesz az ötödik érettségi tárgy
- idegen nyelvből 13. évfolyamon tesz érettségi vizsgát a tanuló
- a technikus vizsga emelt szintű érettségi tantárgynak számít
- az 5 év elvégzése után a tanuló egyszerre kap érettségi bizonyítványt és technikus oklevelet

A szakmai oktatás lehetőséget biztosít a csak érettségizettek, gimnáziumot végzettek, valamint az egyetemi tanulmányaikat feladó fiatalok részére is. Erre szolgál a technikum 2 éves képzése. A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

Szakképző Iskola:



A szakképző iskola 3 éves. Az első év ágazati ismereteket adó képzés, az azt követő két évben szakirányú oktatás folyik, ami megvalósulhat szakképző iskolában, vagy duális képzőhelyen. A végzés után itt is nyitott a lehetőség a tanulók számára az érettségi vagy akár a technikus képzettség megszerzésére. Mivel a szakképző iskolában és a technikumban is ágazati alapoktatás történik a képzés első szakaszában, a 9. évfolyam végén van átjárhatóság a két iskolatípus között. Az ágazati alapoktatás ágazati alapvizsgával zárul. Az ágazati alapvizsga alkalmassá teheti a tanulót egyszerű munkakörök betöltésére, amennyiben azt a KKK meghatározta.

A 3 éves szakképző iskolai szakmai oktatás:

- először ágazatot választ a tanuló, a 9. évfolyamon a tanuló ágazati alapoktatásban vesz részt, amelyben a

választott ágazat közös szakmai tartalmait sajátítja el, illetve közismereti tárgyakat tanul

- 9. évfolyamot követően, a sikeres ágazati alapvizsga után történik a szakma-, vagy szakmairány választás, az alapvizsga követelményei szintén a KKK-ban kerülnek meghatározásra
- 9. évfolyam után még a technikummal átjárható a rendszer, mivel mind az ágazati alapoktatás szakmai tartalma, mind az ágazati alapvizsga teljes mértékben megegyezik a szakképző iskolai és a technikumi oktatásban. A közismeret esetében meg kell vizsgálni, melyek azok a tartalmak, amelyeket esetleg pótolni szükséges, amelyet a felvétel, átvételi helyi szabályokban ki kell fejteni.
- 10. és 11. évfolyam szakirányú oktatás szakképző iskolában vagy duális képzőhelyen (duális keretek között, elsősorban vállalatnál) zajlik
- A tanuló ösztöndíjat / a duális képzésben résztvevő a szakképzési munkaszerződés alapján munkabért kap
- A tanuló a sikeres vizsga után szakmai bizonyítványt kap.

Képzési és kimeneti követelmény

A képzési és kimeneti követelményeket a Kormány adott ágazatért felelős tagjának egyetértésével a szakképzésért felelős miniszter hivatalos kiadványként az általa vezetett minisztérium honlapján teszi közzé. (<https://szakkepzes.ikk.hu/kkk-ptt>) A tanulási eredmény alapú képzési és kimeneti követelmények által érintett változást kizárólag a változással érintett legalacsonyabb iskolai évfolyamtól kezdve felmenő rendszerben, a tanév első napjával lehet bevezetni, és azt a bevezetést megelőző első tanév kezdő napjáig kell közzétenni.

Képzési programok

A szakképző intézményben a nevelő és oktató munka az intézmény oktatói által kidolgozott képzési programok szerint folyik. A képzési programok tartalmazzák a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv). A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni. Az elmélet és a gyakorlat a dokumentumban nem kerül élesen elválasztásra. A cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet oktatni, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretnek minimálisan hány százalékát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Ez az adott tantárgy egészének gyakorlatigényességét mutatja, és minél magasabb ez az arány, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására. A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom, kötelező érvényű, a témakörökre kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és témakörök óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmajegyzékes vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

III.2. Ágazati és szakmai oktatás

Az ágazati alapoktatás

A szakképző iskolában és a technikumban is ágazati alapképzés történik a képzés első szakaszában, a 9. évfolyam végén van átjárhatóság a két iskolatípus között különbözeti vizsga nélkül. Az ágazati alapképzés ágazati alapvizsgával zárul. Az ágazati alapvizsga alkalmas egyszerű munkakörök betöltésére. Az ágazati alapoktatás szakképző iskolában 1 év, míg technikum esetén két év alatt zajlik. Az alapoktatást záró ágazati alapvizsga a KKK-ban előírt követelmények, tartalmi, formai és szakmai elemek mentén történik. Fontos, hogy a szakmai oktatásra csak az a tanuló léphet tovább (szakképző iskola 10. osztálya, technikum 11. osztálya), aki sikeres ágazati alapvizsgát tett. Azoknak a tanulóknak, akiknek ágazati alapvizsgájuk sikertelen volt, vagy neki felróható vagy fel nem róható okból nem jelentek meg az ágazati alapvizsgán, az iskola köteles 60 napon belül javító- vagy pótló vizsgát szervezni. A javító- és pótlóvizsga időpontjainak meghatározásakor fontos szempont, hogy az adott tanév végig (augusztus 31-ig) meg kell szervezni.

Szakmai oktatás, a projektalapú oktatás

Az ágazati alapoktatás lezárása után megkezdődik a szakmai oktatás, mely szakképző évfolyam esetében a 10-11. évfolyamokon zajlik, míg technikumban a 11-13. évfolyamokon. Ezen időszak alatt a képzési programok szerinti szakmai tárgyak oktatás zajlik. Egyes szakmák esetében lehetőség adódik ezen időszakot duális oktatásban közreműködni szándékozó partnerek, külső cégek bevonására.

A szakmai oktatás vége szakképző iskolában szakmai vizsgával, technikumban technikus vizsgával zárul. A szakmai vizsgák a KKK-ban meghatározott feltételek és tartalmak alapján zajlanak. A vizsgáztatást vizsgaközpont szervezésében kell megvalósítani.

III.3. Együttműködés elvei a duális képzőkkel

A szakmai oktatás időszaka alatt lehetőség adódik duális képzők bevonására szakmai tartalmak oktatására. A duális képzőhely a Kereskedelmi és Iparkamara általi akkreditációval kell, hogy rendelkezzen. A duális képzőhely feladata a képzési program kidolgozása, pontos adminisztráció vezetése a KRÉTA rendszerben, hiányzások kezelése, osztályzás és érdemjegyek kialakítása, majd félévi- és év végi lezárás.

III.4. A helyi képzési program, tanterv

A KKK-ban meghatározottakat követve áll össze minden szakma képzési programja.

Az áttekinthetőség és a nyomon követhetőség érdekében részben megtartottuk a tantárgyakat.

A képzési programok ágazatonként, szakmánként terjedelmük miatt a mellékletben

szerepelnek (informatikai rendszer és alkalmazásüzemeltető technikus, szoftverfejlesztő technikus, gépésztechnikus, hegesztő, gépi és CNC forgácsoló, kereskedelmi értékesítő, villanyszerelő stb.).

III.5. A szakmák összefüggései és a tantárgyak közötti kapcsolatok

Az új törvényi lehetőségeket kihasználva a projektoktatás és portfóliókészítés során elengedhetetlen az egyes ágazatokon és szakmákon belül a tantárgyak és tananyagtartalmak összekapcsolása.

A projektek lehetőséget teremtenek a tantárgyak közötti koncentráció kihangsúlyozására, az évfolyamszintű vagy iskolai szintű projektek keretében a szakmák közötti kapcsolatok, összefüggések kerülnek előtérbe.

Mindezek valós megjelenítése folyamatosan történik a projekt-ötletek kidolgozása és megvalósítása során.

A helyi képzési programok összeállításánál a duális képzőkkel együtt kell meghatározni a szakmai képzés megszervezésének kérdéseit, együttműködési folyamatát, módszereit, eszközeit, a gyakorlati képzés előkészítésére, szervezésére és lebonyolítására vonatkozó szabályokat. Fontos, hogy a tanulói munkanapló is tanulási eredmény alapú legyen.

Az együttműködési, kapcsolati háló kialakításában következő duális partnerek működnek közre:

CO-OP Star Zrt.
Csaba Metál Zrt.
Csontos Péter ev.
Décsei Istvánné ev.
Goods Market
Koloszi József Kft..
Linamar Hungary Zrt.
Virág János EV.
Kónya István EV.

III.6. A tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy teljesítménye ellenőrzésének és értékelésének, illetve minősítésének módját

A szakmai program II.3. pontja tartalmazza.

III.7. A szakmajegyzékes vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendjét

Szakmajegyzékes vizsga előtti felkészítés

A szakirányú oktatásra vonatkozó képzési programba be kell építeni a szakmai vizsgához kapcsolódóan szervezett egybefüggő felkészítés rendjét (Kapcsolódva az Szkt.[3] módosításához, amely a 15 napos szakképző intézményi kötelező felkészítésre vonatkozó előírást eltörölte.

Szakképzési munkaszerződéssel rendelkező tanulók számára – a tanuló kérésére – a szakképző intézmény megszervezi a szakmajegyzékes vizsga előtt a legalább öt munkanapos egybefüggő felkészítést.

Ágazati alapoktatás megszervezésével kapcsolatos pontosítások

Felnőttképzési jogviszony esetén nem kell alkalmazni az Szkr.-ben eddig szereplő szabályokat az ágazati alapoktatás időpontjára vonatkozóan (technikumban 9-10. évfolyamon, szakképző iskolában 9.

évfolyamon, kizárólag szakmai vizsgára felkészítő oktatásban az első félévben), az ütemezést a szakképző intézmény szabadon határozhatja meg a szakmai programban.

III.8. Az elérhető pályaorientációs szolgáltatások leírását

Pályaorientációs tevékenységek és a beiskolázást segítő kiadványok platformok

- Pályaválasztási vásár Békéscsaba
- Iskolai nyílt napok
- Szülői értekezletek
- Osztályfőnöki órák
- Általános iskolai pályaorientációs napok

Megjelenése az intézménynek:

- szórólapok,
- személyes megjelenés
- hirdetések
- közösségi oldalak használatával történik

Pályaorientációs oldalak:

<https://palyaorientacio.nive.hu/>

<https://www.ikk.hu/>

<https://www.felvi.hu/felveteli/palyaorientacio>

<https://tehetseg.hu/aktualis/palyavalasztassal-kapcsolatos-hasznos-oldalak>

III.9. A megvalósuló együttműködési formákat Az iskolai projektoktatás

A tevékenység alapú oktatás új szemléletbe helyezi a tantermi és tanműhelyi munkát iskolában. Az oktatóink új tanítási stratégiát, a tanítás tartalmát, módszereket, eszközöket vezetnek be, így előtérbe kerül minden szakmánál a projektoktatás megvalósítása és bevezetése.

Eszközei:

- KKK
- Projektfeladatok sablonjai, értékelő lapok.
- Oktatói projekt ellenőrző lista.
- Elvárt kompetenciák összegzése: ismeret, készség, attitűd, önállóság.

A tervezés és a projekt összeállításakor, figyelembe kell venni, hogy az adott tanulási eredményeket milyen tartalmakkal, módszerekkel, feladatokkal, eszközökkel lehet a legeredményesebben fejleszteni, értékelni a projektértékelő lapon. Minden projektnek a KKK-hoz kell igazodnia, melyben meg kell határozni a konkrét célokat és részfeladatokat, tantárgyakhoz kötöten, egy-egy témakörhöz kapcsolódóan. A tervezés során meg kell határozni az elérendő eredményeket. A projektben meg kell határozni a feladatrészekhez kapcsolódó munkaformákat. Össze kell állítani a minimális eszköz és anyag listát. Meg kell határozni a lebonyolítás helyszínét pl. tanterem, műhely.

A projekt befejezésekor:

A projekt zárása során el kell végezni az értékelést, amelyet folyamatos ellenőrzés előz meg. A projekttervben kell meghatározni a záró értékelés módját és eszközeit. A hiányosságokat, hibákat elemezni kell, és a korrekciókat el kell végezni.

A tanítási-tanulási folyamat kialakítása során megállapítjuk a tanulási eredmény célját és a hozzá vezető utat, amelyre épül az elsajátíttatás eredmény-cél metodikája.

Eredmény, cél:

- ágazati alapvizsga (szakiskola 9. évfolyam, technikum 10. évfolyam),
- szakmajegyzékes vizsga.

A konkrét készségeket, attitűdöket szakmánként a helyi képzési programban kerülnek meghatározásra. A projekt alapú oktatás során figyelembe kell venni a KKK-ban meghatározott követelményeket.

III.10. Projekt alapú oktatásszervezés

A projekteken keresztüli és a hagyományos tantárgyi oktatás módjai:

- napi projekt,
- heti projekt,
- tantárgyi un. éves projekt, amelynek megvalósítása történhet iskolánkban vagy a duális képzőhelyen.

Értékelés

A projekt eredményének adatait digitálisan és tárgyi formában szintén tárolásra kerülnek.

Az összegyűjtést a projektvezető végzi, az archiválást az iskola rendszergazdája, aki átadja iktatásra.

A projektmunkákhoz szöveges értékelést kell készíteni.

Értékelésre kerül:

- a tanuló projekt feladatban nyújtott teljesítménye,
- egy-egy osztályzat tanulási területenként,
- egy-egy osztályzat tanulási témánként.

Ezen szabályzatot az oktatói testület 2026. szeptember 01.-én elfogadta.

Kelt: Szeghalom, 2026. szeptember 01.

Szijjártóné Sándor Ágota
igazgató

MELLÉKLETEK

1. sz. melléklet

A nappali rendszerű oktatás képzési programjai

https://drive.google.com/drive/folders/1zd_J446suStkhEvcGislrY3wThZ-m4FL

Képzési program Informatikai rendszer -és alkalmazásüzemeltető technikus szakmához

Képzési program Szoftverfejlesztő és –tesztelő szakmához

Képzési program Gépész technikus szakmához

Képzési program Gépi és CNC forgácsoló szakmához

Képzési program Hegesztő szakmához

Képzési program Kereskedelmi értékesítő szakmához

Képzési program Villanyszerelő szakmához

A felnőttoktatás képzési programjai

https://drive.google.com/drive/folders/1zd_J446suStkhEvcGislrY3wThZ-m4FL

Képzési program Informatikai rendszer -és alkalmazásüzemeltető technikus szakmához

Képzési program Szoftverfejlesztő és –tesztelő szakmához

Képzési program Gépész technikus szakmához

Képzési program Gépi és CNC forgácsoló szakmához

Képzési program Hegesztő szakmához

Képzési program Kereskedelmi értékesítő szakmához

Képzési program Villanyszerelő szakmához

Tantárgy: A Mesterséges Intelligencia alapjai

Évfolyam: 9. évfolyam

Óraszám: 12 óra

Elérhetőség: A tantárgy anyaga digitális formában a Kréta DKT felületén érhető el

A tantárgy célja

A Mesterséges intelligencia alapjai tantárgy célja, hogy a tanulók megismerkedjenek a mesterséges intelligencia alapfogalmaival, működési elveivel és mindennapi alkalmazási területeivel. A tantárgy kiemelt figyelmet fordít az algoritmikus gondolkodás fejlesztésére, a digitális tudatosság erősítésére, valamint az etikus és felelős MI-használat alapelveinek megismertetésére.

A tantárgy feldolgozása során alkalmazott módszerek között szerepelnek interaktív tanulói tevékenységek, digitális eszközhasználat, csoportmunka, valamint projektjellegű feladatok. A tantárgy nem igényel előzetes programozási ismereteket; célja az érdeklődés felkeltése és az alapvető szemlélet kialakítása.

A tantárgy hozzájárul a digitális kompetencia fejlesztéséhez, a kritikus gondolkodás erősítéséhez, valamint a felelős és tudatos technológiahasználat kialakításához.

Cél továbbá, hogy a tanulók megismerjék a mesterséges intelligencia szerepét a tanulásban, a munka világában és a társadalmi folyamatok alakulásában.

Témakörök

1. Promptolás (1 óra)

A prompt és promptolás fogalma.

A jó prompt jellemzői.

Prompt engineering.

2. Hogyan tanul a mesterséges intelligencia? (1 óra)

A gépi tanulás alapelve.

Felügyelt és felügyelet nélküli tanulás fogalma.

Címkézett adatok szerepe.

Mintázatfelismerés és modellalkotás alapjai.

A hibázás lehetséges okai.

3. Forráskritika (1 óra)

A forráskritika fogalma, alapkérdései.

Hamis képek és vizuális tartalmak.

A deepfake fogalma, etikai, jogi vonatkozásai.

4. A mesterséges intelligencia története és alapfogalmai (1 óra)

A mesterséges intelligencia fogalmának kialakulása, fejlődésének főbb állomásai.

A gondolkodó gép kérdésének megjelenése a 20. században, a korai kutatások céljai.

A modern MI-rendszerek megjelenése és hétköznapi alkalmazásai.

5. A mesterséges intelligencia etikai és jogi kérdései (1 óra)

Az adatvédelem és a személyes adatok fogalma. Az európai adatvédelmi szabályozás elvei (GDPR)

Az MI felelősség kérdései

6. Mesterséges intelligencia a természetvédelemben és környezetvédelemben (1 óra)

Az MI szerepe az adatelemzésben és előrejelzésben.

Természeti jelenségek monitorozása.

Energiahatékonyság és fenntarthatóság támogatása mesterséges intelligenciával.

7. Az MI a szöveg- és beszédfeldolgozásban (1 óra)

A természetesnyelv-feldolgozás (NLP) alapjai.

A szövegek feldolgozásának lépései (pl. tokenizálás).

Statisztikai mintázatfelismerés és válaszgenerálás működési elve.

8. Kreatív mesterséges intelligencia (1 óra)

Szöveg- és képgeneráló rendszerek működése.

A prompt szerepe a kreatív tartalom előállításában.

Szerzői jogi alapkérdések és az alkotói felelősség.

A generált tartalmak tipikus hibái.

9. Az adatok szerepe a mesterséges intelligenciában (1 óra)

Az adat fogalma, adatgyűjtés és rendszerezés.

Az adatok minőségi jellemzői (pontosság, frissesség, összehasonlíthatóság).

Egyszerű adatkezelési és -elemzési műveletek digitális környezetben.

10. A mesterséges intelligencia mint tanulási eszköz (1 óra)

Az MI alkalmazása az önálló tanulás támogatásában.

Személyre szabott tanulási lehetőségek.

Kritikus gondolkodás és ellenőrzés fontossága.

11. MI összefoglaló és projekt I. és II. (2 óra)

Az elsajátított ismeretek rendszerezése, kulcsfogalmak áttekintése.

Komplex, több témakört érintő feladatok megoldása.

MI által generált tartalmak elemzése, értékelése.

Digitális önellenőrző feladatlapok kitöltése

Tapasztalatok megbeszélése, reflektív visszacsatolás.

Fejlesztendő kompetenciák

Digitális kompetencia

- Digitális rendszerek alapvető működésének megértése
- Adatkezelési alapismeretek
- Digitális tartalmak tudatos és felelős használata

Kritikus gondolkodás

- Az MI által generált tartalmak értékelése
- Információk hitelességének vizsgálata
- Az MI korlátainak felismerése

Problémamegoldó gondolkodás

- Pontos kérdésfeltevés és utasításadás
- Adatok rendszerezése
- Következtetések levonása digitális eszközök segítségével

Kommunikációs kompetencia

- Egyértelmű fogalmazás digitális környezetben
- Véleményalkotás és érvelés
- Együttműködés páros és csoportos feladatok során

Felelős technológiahasználat

- Adatvédelmi alapelvek ismerete
- Tudatos online jelenlét
- Az MI társadalmi hatásainak felismerése

Tanulási eredmények

A tantárgy végére a tanuló:

- Ismeri a mesterséges intelligencia alapfogalmait és alkalmazási területeit.
- Megérti a gépi tanulás alapelvét és főbb típusait.
- Felismeri az MI használatának etikai és adatvédelmi vonatkozásait.
- Tudatosan és kritikusan használ mesterséges intelligencián alapuló alkalmazásokat.
- Egyszerű, pontos utasításokat képes megfogalmazni.
- Képes az MI által generált információk ellenőrzésére és értékelésére.

Az oktatás során alkalmazott módszerek

Ssz.	Módszer	Egyéni	Páros	Csoport	Osztály
1.	Magyarázat	x			
2.	Megbeszélés		x	x	
3.	Vita		x	x	
4.	Digitális szemléltetés, bemutató				x
5.	Projektfeladat			x	x
6.	Irányított online feladatmegoldás	x	x		

Az értékelés módja

A tantárgy teljesítményének értékelése nem hagyományos szummatív osztályzással történik.

Az értékelés formája

Szöveges minősítés, amely kétféle lehet:

- Megfelelt
- Nem felelt meg

A minősítés alapját képezi:

- az órai aktivitás,
- a feladatokban való részvétel,
- az önálló és csoportos munkavégzés,
- a digitális eszközök felelős használata,
- a témakörök alapvető megértésének igazolása.

Az értékelés célja a tanulási folyamat támogatása, a tudatos technológiahasználat erősítése és a fejlődés visszajelzése.